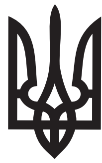
СЕРЕДА, 16 БЕРЕЗНЯ 2005 РОКУ ■ № 47 (3547)

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

Соціальне забезпечення ветеранів — справа честі парламенту і уряду

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

■ ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове і денне засідання 15 березня

Нині в Україні проживає 3 мільйони 800 тисяч ветеранів війни. Щороку їх стає дедалі менше, тому забезпечити нормальні умови для їхнього життя — справа честі нового уряду. На цьому наголосив міністр праці та соціальної політики В'ячеслав Кириленко під час дня уряду «Про стан виконання законодавства України щодо соціального, медичного та пенсійного забезпечення ветеранів війни і відзначення 60-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941—1945 років». Міністр повідомив, що з метою ліквідації зрівнялівки уряд у змінах до бюджету передбачив розмір пенсій на рівні прожиткового мінімуму й планує розпочати їх диференціацію. Зокрема, інваліди війни першої, другої та третьої груп відповідно отримуватимуть 491, 451 та 421 грн. Учасники бойових дій — 401 грн., учасники війни, нагороджені медалями, — 346 грн., а інші учасники війни — по 341 грн.

(Закінчення на 2-й стор.).

Зійшов із рейок

Електровоз і 17 вагонів зійшли з рейок на перегоні Волноваха—Карань (Донецька область). На щастя, обійшлося без жертв. Всього товарний потяг складався із 54 вагонів. Відновлення потребують електровоз, вагони, залізнична колія та опори контактної лінії. Нині там працює мобільно-оперативна група обласного управління МНС. У ліквідації аварії задіяні 80 осіб. Рух поїздів на ділянці Волноваха—Карань зупинено, причини і обставини пригоди з'ясовуються, **повідомляє наш власний кореспондент Ліна КУЩ.**

■ БЛІЦОПИТУВАННЯ — КИЇВ

Ви часто користуєтеся залізничним транспортом?

Олександр, 30 років, юрист:
— Щомісяця відвідую батьків на Вінниччині, квиток в один кінець коштує 13-17 гривень. Поїздки добряче б'ють по кишені.

Тетяна, 26 років, бухгалтер:
— Щодня їду електричкою з Фастова до Києва на роботу. Витрачаю на квитки більшу частину заробітної плати.

Володимир, 72 роки, пенсіонер:
— Дуже рідко. Подорожувати зараз — недешева штука, хоч і маю пільги як ветеран.

Вадим, 38 років, військовий:
— Часто буваю у відрядженнях, тому десь двічі на місяць користуюся послугами залізничного транспорту. Добре, що відрядження оплачують, бо за власні кошти не наїздишся.

Розпитувала Ольга ЯЦУНСЬКА.

Покотимо на нових тарифах. Чи далеко?..

Ціни на залізничні квитки все-таки буде підвищено. Про це заявив міністр транспорту і зв'язку України Євген Червоненко. На думку міністра, залізничну галузь очікують проблеми, якщо не вдатися до «екстрених заходів» у тарифній політиці. Очевидно, цей захід пов'язаний і з євроінтеграційним курсом нового уряду. В'їжджати в Європу треба за європейськими цінами на квитки. А поки що, за словами Червоненка, у нашій країні залізничні тарифи — чи не найнижчі порівняно з країнами ЄС.

(Закінчення на 4-й стор.).

Гроші красиві, але фальшиві

Банкноту сумнівного походження номіналом 500 євро виявили працівники обласного відділення Нацбанку України. Як пояснили у відділі готівкового обігу і касових операцій, фальшиві євро надруковано офсетним способом, мікротексти читаються лише частково. Банкноту передано на дослідження до Києва експертам Нацбанку, **повідомляє наш власний кореспондент на Вінниччині Віктор СКРИПНИК.**

ДІМ У СЕРЦЕ

Нова забудова в центрі Києва може зруйнувати сусідні споруди?

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У дворі між вулицями Б. Хмельницького, Терещенківською та Пушкінською на місці спортивного майданчика збираються «втулити» ще один будинок — семиповерховий спортивно-офісний комплекс. Судячи з усього, наміри у власників території — ТОВ «Будстандарт» — серйозні, бо дерева, що росли біля спортмайданчика понад 30 років, на початку березня пішли під пилку, днями зрубали останнє, а колись там співали солов'ї...

(Закінчення на 4-й стор.).

Народний депутат Тарас ЧОРНОВІЛ звернувся до Голови Служби безпеки України з проханням відновити розслідування обставин смерті В'ячеслава Чорновола та порушити кримінальну справу за статтею 258 Кримінального кодексу України (терористичний акт)

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

Результативна співпраця з ООН

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин висловився за залучення українського парламенту до програм співпраці з Організацією Об'єднаних Націй. Про це йшлося на зустрічі з координатором системи ООН в Україні, постійним представником програми розвитку ООН Френсисом О'Доннеллом.

Як повідомив прес-секретар Голови ВР Ігор Сторожук, під час зустрічі Володимир Литвин підкреслив, що співпраця нашої країни з ООН є дієвою, має конкретні результати. Він також наголосив на важливості довгострокових програм співпраці з ООН. «Мені також приємно відзначити, що наша співпраця є результативною, — у свою чергу зазначив Френсіс О'Доннелл. — Особливо в сфері законодавчих реформ».

Гість звернувся до Голови Верховної Ради з пропозицією наприкінці квітня провести семінар з питань євроінтеграції. Він також ознайомив Володимира Литвина з планом «Україна — ООН 2006—2010 роки», **повідомляє Яна СТАДІЛЬНА.**

Судове засідання стосовно «Криворіжсталі» перенесене

Печерський місцевий суд Києва переніс на 21 березня засідання у справі про законність приватизації 93,02 відсотка акцій ВАТ «Криворізький гірничо-металургійний комбінат» «Криворіжсталь», **повідомляє «Інтерфакс-Україна».** Причиною перенесення слухань у цій резонансній справі стала відсутність представників низки структур, що беруть участь у процесі, зокрема Державної комісії з цінних паперів і фондового ринку.

Вимкнули світло — перекрийте трасу!

Блокуванням траси Сімферополь—Феодосія—Керч «відзначили» жителі масиву Кам'янка місяць життя у холоді, без світла та води. «Крименерго» відключило тут електроенергію через заборгованість у 60 тис. гривень. Хоча понад три тисячі осіб боржниками себе не вважають і доводять, що за електрику платять справно усі. А гроші «губляться» в посередника — у спілці садівничих кооперативів, яка згідно з договором має розраховуватися з «Крименерго». Керівництво автономії порадило перекривачам траси згадати, що вони — громада й самі мають розібратися з махінаціями у проплаті за електроенергію в суді. Поки що світло в оселях жителів Кам'янки не з'явилося, а заблоковану ділянку траси машини об'їжджають околицями. Представники пікетувальників мають намір заявити про свої біди на Майдані у Києві, **інформує наш власний кореспондент Віктор ХОМЕНКО.**

«Галочки» підроблені — вирок справжній...

Під час другого туру президентських виборів конотопчанин Віктор К. зробив спробу вкинути до скриньки 55 фальшивих бюлетенів. Сталося це на одній з виборчих дільниць 165-го територіального округу. Члени виборчої комісії спіймали порушника на гарячому. Як стало відомо, за свою роботу він отримав солідну грошову винагороду, однак скористатися нею зможе не скоро. 46-річного «активіста» засуджено до трьох років та шести місяців ув'язнення, **передає наш власний кореспондент на Сумщині Владислав ЖМУРКОВ.**

Як отримати подарунок...

«Шановна редакціє! Прочитала оголошення в газеті, що, передплативши «Голос України», можна отримати автомобіль чи кілька тисяч гривень. Я передплатила газету, вислала абонемент — і тиша. Я вірю вам, як людям з чистою совістю. Тож напишіть, будь ласка, коли будуть відомі прізвища щасливчиків. З повагою, ваш передплатник Віра Сухоставська. Суми».

«Минулого року передплатив «ГУ» і вислав квитанцію на адресу редакції, але так і не знайшов повідомлення про тих, кому дістався автомобіль чи обіцяні гроші. Значить, ви просто обманюєте і в такий спосіб заманюєте передплатників. Отож не опублікуєте прізвищ — змушений буду звернутися... Іван Кутовий. Сміла Черкаської області».

(Закінчення на 7-й стор.).

У фракції “Наша Україна” на основі груп “Разом”, “Солідарність” та ПРП створено депутатську групу “Народний союз “Наша Україна”

Секретар РНБО Петро ПОРОШЕНКО повідомив про рішення ради ліквідувати Державну судову адміністрацію, що дасть змогу забезпечити незалежність судів від інших гілок влади

■ ОФІЦІЙНО

Усе залежатиме від виконання передвиборних обіцянок

Учора у другій половині дня Голова Верховної Ради України Володимир Литвин зустрівся із заступником глави парламенту Грузії Михайлом Мачаваріані. Грузинського гостя також прийняв перший заступник глави українського парламенту Адам Мартинюк.

Як повідомила керівник прес-служби ВР Вікторія Шведова, під час переговорів Адам Мартинюк поінформував про політичну та економічну ситуацію в Україні, про діяльність Верховної Ради, зокрема про внесення змін до бюджету цього року. На думку Першого заступника Голови ВР, уряд зіткнеться з певними труднощами через нестачу коштів. “Кредит довіри до нової влади дуже високий, усе залежить від виконання передвиборних обіцянок”, — зазначив Адам Мартинюк. Ще одна проблема — питання реприватизації, яке, на думку Адама Мартинюка, спричинило певну напруженість у суспільстві.

Торкаючись українсько-грузинської співпраці, Перший заступник Голови ВР України зазначив, що її треба надалі розвивати і поглиблювати. Грузинський гість, у свою чергу, поінформував про суспільно-політичну ситуацію у Грузії і розповів, що делегація, на чолі якої він прибув в Україну, сьогодні братиме участь у засіданні економічного комітету ПАЧЕС у Донецьку.

Яна СТАДІЛЬНА.

■ У КОМІТЕТАХ ВР

Ідея суспільного мовлення — під пильним оком громадськості

У Верховній Раді відбулися громадські слухання на тему законодавчого забезпечення створення в Україні суспільного мовлення, організовані Комітетом ВР з питань свободи слова та інформації, програмою сприяння парламенту України та міжнародною громадською організацією “Інтерньюз-Україна”.

Ідея створення суспільного телебачення та радіо отримала правове підґрунтя ще 1997 року, коли парламент ухвалив, а Президент підписав Закон “Про систему суспільного телебачення і радіомовлення України”, однак ця ідея залишилася на папері. Нині дискусія про найкращий шлях створення суспільного мовлення у нашій державі набирає нових обертів. Перший заступник голови Комітету ВР з питань свободи слова та інформації Сергій Правденко наголосив, що передусім треба визначити механізм призначення членів громадської ради суспільного мовлення. На його погляд, у громадській раді мають бути ті люди, яких делегувало б саме суспільство. С. Правденко висловився за створення не триступеневої системи управління суспільним мовленням, а лише двох ланок — громадської та адміністративно-розпорядчої рад.

Під час слухань представники європейських організацій презентували модельний закон про створення суспільного мовлення в Україні. Як зазначив в інтерв’ю “ГУ” голова Комітету з мас-медіа Ради Європи Кароль Якубович, суспільне мовлення передбачає чітку дистанцію між владними інституціями (урядом і парламентом) і медіа. “Владні структури не повинні контролювати медіа, — сказав Кароль Якубович. — Якщо вони матимуть і ЗМІ, то матимуть занадто багато влади”. Водночас представник Ради Європи не заперечив ідею створення суспільного телебачення на базі Першого Національного телеканалу, вважаючи, що цей державний канал має бути реформовано у структури суспільного мовлення.

Юліана ШЕВЧУК.

■ АКТУАЛЬНО

Чи погодиться КС з ігноруванням?

Учора Конституційний Суд України розпочав розгляд справи за зверненням ЗАТ “Оболонь” та громадянина В. Вінника щодо офіційного тлумачення положень законів “Про господарські товариства” та “Про власність”. На думку авторів звернення, суди України неоднозначно застосовують положення деяких норм вищезгаданих законів під час врегулювання однакових правовідносин, зокрема щодо порядку відчуження акцій закритих акціонерних товариств. А отже, просять КС, зокрема, розтлумачити, чи є певні положення згаданих законів підставою для ігнорування договірних зобов’язань, передбачених установчими документами закритого акціонерного товариства щодо дотримання порядку відчуження акцій такого товариства, спрямованого на реалізацію першочергового права інших акціонерів товариства на придбання акцій, що відчужуються; чи є ці положення такими, що зобов’язують власника акцій закритого акціонерного товариства не порушувати права інших акціонерів на першочергове придбання відчужуваних акцій такого товариства.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Голова ВР України Володимир Литвин і голова редакційної ради “Сільських вістей” Іван Сподаренко взяли участь в урочистостях, присвячених 85-й річниці від дня виходу у світ газети “Сільські вісті”.

Повернути пільги

Уповноважений з прав людини Ніна Карпачова направила Голові Верховної Ради України Володимиру Литвину подання, в якому наполягає на приведенні Закону України “Про податок з доходів фізичних осіб” у відповідність до Конституції України.

Як повідомляє прес-служба Уповноваженого, зазначений закон, що набрав чинності з 1 січня 2005 року, на відміну від Закону “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, не передбачає пільгового оподаткування доходів таких категорій ветеранів, як інваліди війни, учасники бойових дій на території інших країн, учасники війни, батьки та діти загиблих. На переконання Карпачової, це порушення статті 22 Конституції, відповідно до якої “при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод”. Тому Ніна Карпачова наполягає на поновленні прав ветеранів війни щодо пільгового оподаткування доходів.

Соціальне забезпечення ветеранів — справа честі парламенту й уряду

■ ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове і денне засідання 15 березня

(Початок на 1-й стор.).

Водночас інваліди війни першої групи з травня минулого року отримують адресну допомогу, яку також буде збільшено. На виплату разової допомоги до Дня Перемоги у бюджеті передбачено понад 400 млн. грн. За словами В. Кириленка, відчутнішими стануть і зрушення у забезпеченні ветеранів санаторно-курортним лікуванням — на придбання путівок і виплату компенсацій у бюджеті вже передбачено 35 млн. грн. Щоправда, міністр не приховував, що досі гостро стоїть питання із забезпеченням інвалідів війни спеціальним транспортом. Серед загальної кількості інвалідів, які його потребують, інваліди війни становлять 45 тисяч осіб, тоді як отримати автомобілі цього року зможуть майже 12,5 тисячі. Міністр також додав, що опрацьовується можливість отримання автомобілів через систему взаєморозрахунків. Ще одна болюча проблема — забезпечення інвалідів протезно-ортопедичними виробами. Як повідомив міністр, нині налічується понад 115 тисяч осіб, які потребують такої допомоги.

В. Кириленко також повідомив, що 12 березня уряд затвердив новий організаційний план заходів з відзначення 60-річчя Перемоги. Ним передбачено, що інваліди війни першої групи та особи, що мають особливі заслуги, отримають до Дня Перемоги по 400 грн., другої групи — 330 грн., третьої — 270 грн. Учасники бойових дій — по 250 грн., члени сімей загиблих — 130 грн., інші учасники війни — по 50 грн. Традиційний парад цього дня пропонується замінити народним святкуванням. Зокрема, на Хрещатику і майдані Незалежності відбудуться святкові концерти і феєрверки, а також буде встановлено святкові столи для всіх ветеранів. Принципова різниця святкування у тому, що не буде трибуни для вищого керівництва країни, “бо не ветерани мають вклонятися Президентові, а Президент — ветеранам”, наголосив В. Кириленко.

Щоправда, така ідея Кабміну подобається не всім, зокрема свій протест висловила Комуністична партія. Комуністи переконані, що це намагання влади звести нанівець святкування річниці Перемоги, яке принизить історичне значення Великої Перемоги і роль українського народу-переможця. Фракція комуністів переконана, що ювілейний парад — це державна урочистість, офіційна шана живим переможцям та данина світлій пам’яті полеглих, що це демонстрація патріотизму і готовності народу і його армії стати на захист Батьківщини. Позицію комуністів підтримала й фракція СДПУ(о). Зокрема, Нестор Шуфрич зазначив, що вшанування ветеранів за святковими столами можливе після параду, а не замість нього.

На початку ранкового засідання Голова Верховної Ради Володимир Литвин повідомив про входження народного депутата Олега Лукашука до фракції БЮТ та Анатолія Мороза до групи “Демократична Україна”.

Олена ГОРБУНОВА.

■ ФОТОФАКТ

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Кілька тисяч уболівальників футбольного клубу “Динамо” (Київ) пікетували будинок Верховної Ради України з плакатами “Народ з Динамо!”, “Томенка — з поля!” і “Не для цього ми стояли на Майдані”. Організатори акції розповіли про судові перипетії, пов’язані з арештом акцій ФК “Динамо” (Київ).

"Справа Георгія Гонгадзе": жертви та виконавці

■ СУБ'ЄКТИВНІ НОТАТКИ З ПРИВОДУ

4 березня два постріли обірвали життя колишнього міністра внутрішніх справ Юрія Кравченка. Його ім'я останнім часом згадувалося в контексті справи про зникнення журналіста Георгія Гонгадзе. (Особливо після заяв найвищих посадовців країни про те, що ця справа розкрита.) Бо Юрія Кравченка доволі часто називали головним свідком у розслідуванні подій, які сталися 2000 року.

Запитання без відповідей

Ця тема, зізнаюся, цікавила мене з перших днів зникнення колеги. Не можу сказати, що добре знав Георгія, хоча знайомі були давно: з пам'ятної "конституційної ночі" 1996 року. Отож тривалий час намагався знайти відповіді на кілька запитань. По-перше: чому обрали жертвою Георгія, батька двох малолітніх дітей? По-друге: чому постійно, а це впадало в око навіть непрофесіоналу, хтось хотів заплутати слідство? І ще на кілька. Але про них далі.

Своїми сумнівами щодо ходу слідства я поділився з деякими колегами, і ми разом почали збирати матеріали, які стосувалися "справи Георгія Гонгадзе". З кожним роком ця справа починала нагадувати мозаїку в калейдоскопі. Пам'ятаєте: з новим поворотом виникає нова картинка.

Саме тому після смерті Юрія Кравченка виникло бажання поділитися своїми суб'єктивними спостереженнями з читачами нашої газети щодо розслідування справи про зникнення і вбивство Георгія. Роботу над матеріалом почав зі складання плану його подачі. Однак все прискорила передача "Іду на ви" на каналі "1+1". Тим більше що дечим вона почала нагадувати "Епіцентр" на тому само каналі в 1999—2000 роках, в якому автору цих рядків, як і Георгію Гонгадзе, довелося брати участь.

Вимушений авторський відступ

Поки що я змушений відступити від хроніки тих літ, і на це є кілька причин. Насамперед тому, що створюється враження, автори передачі "Іду на ви" — свідомо чи несвідомо — поставили некоректне запитання: "Чи вірите ви, що буде суд на Президентом Леонідом Кучмою?". І не лише учасникам передачі, а й суспільству. З другого боку, уже під час передачі довелося почути таке, що не лізе ні в які ворота. Насамперед — від політиків, які до того ж є законодавцями й ази права повинні пам'ятати вдень і вночі. Тим більше що всі вони — батьки УКРАЇНСЬКОЇ КОНСТИТУЦІЇ (**підкреслення автора**).

Цікаво, що поряд, чи точніше навпроти, стояли двоє, яких образно можна було б назвати "жертвою і катом" того безправ'я, яке панувало в державі у середині дев'яностих.

Автору цих нотаток разом з колегами рівно десять років тому довелося займатися журналістським розслідуванням так званої охтирської справи. Нагадаю. На прохання тодішнього Голови Верховної Ради Олександра Мороза Національний банк України видав місту Охтирка трьохмільярдний кредит. У тодішніх купоно-карбованцях. Кошти призначалися на завершення будівництва міської лікарні й житлового будинку для колишніх воїнів-афганців, а ще на лікування за кордоном хворої на зір людини. Не буду переповідати подробиці цієї справи. Читачі "Голосу України" могли ознайомитися з ними в нашій публікації "Хто ж справжній куратор цієї справи?", яка з'явилася у трьох номерах газети.

Тоді народний депутат Григорій Омельченко звинуватив тодішнього главу парламенту в корисливих мотивах.

Після публікації звинувачення відпали. Григорій Омельченко вдав, що "охтирської справи" не було, і не спростував наведені в публікації факти. Цікаво, чи попросив він хоча б вибачення в Олександра Мороза за несправедливі звинувачення зі свого боку? Або в його тодішнього радника Віктора Беженара, якого заарештували у присутності Григорія Омельченка прямо в кабінеті будинку Верховної Ради, але якого суд виправдав за відсутністю доказів? І таких людей можна було б називати чимало, у тому числі колишнього Прем'єр-міністра, а нині американського в'язня Павла Лазаренка. Свого часу Григорій Омельченко малював у пресі схеми "злочинної діяльності" і нинішнього Прем'єр-міністра Юлії Тимошенко.

Усе це пригадалося, коли Григорій Омельченко в передачі "Іду на ви" почав говорити, що є докази вини і Леоніда Кучми, і покійного Юрія Кравченка, і Голови Верховної Ради Володимира Литвина, і народного депутата Леоніда Деркача.

А тому передусім нагадаю статтю 62 Конституції України: **"Особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду. Ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні злочину. Обвинувачення не може грунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях. Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь".**

На чому ж грунтуються виступи Григорія Омельченка супроти Голови ВР Володимира Литвина? Як він сам стверджує: на матеріалах тимчасової слідчої комісії парламенту. (Так, Основний Закон країни передбачає створення таких комісій як форми парламентського контролю, однак не передбачає проведення слідчих дій. Мені можуть заперечити: Леонід Кучма блокував прийняття відповідного закону через те, щоб, мовляв, парламентарії не могли "розслідувати його злочинну діяльність". Можна лише погодитися: колишній глава держави нині став заручником системи, створеної власноруч.)

Як на аргументи знову посилалися на сумнозвісні "плівки майора Мельниченка". **(У зв'язку з цим відішлю читачів до цитованої вище статті 62 Конституції).** Учасники програми "Іду на ви" прагнуть отримати парламентську трибуну для озвучення висновків ТСК. А тому і стверджують, що ті, хто блокує заслуховування звіту, таким чином підтверджують висновки про причетність до "справи Георгія Гонгадзе".

Власне, саме це і змушує повернутися до дослідження оприлюднених матеріалів "справи Георгія Гонгадзе". Зокрема, до хроніки подій 1999—2000 років та аналізу "плівок майора Мельниченка".

Але про це — в наступних номерах газети.

Володимир КОРОЛЮК.

■ ФАКТ І КОМЕНТАР

Де гроші, Зін?

Міністр фінансів Віктор Пинзеник оприлюднив звіт про виконання держбюджету за 2004 рік. Спливло на поверхню різке зростання державного боргу (з 77,5 до 85,4 мільярда гривень), зокрема гарантованого (з 11,4 до 17,7 мільярда гривень).

Власне, нічого дивного. Ініційована Кабінетом Міністрів грунтовна перевірка фінансово-господарської діяльності 29 державних холдингів та компаній рано чи пізно мала принести свої результати. Про деякі Віктор Пинзеник і поінформував. Так, уряд Віктора Януковича не надто переймався техніко-економічними обгрунтуваннями багатьох проектів, роздаючи державні гарантії наліво і направо. Держадміністрації залізничного транспорту ("Укрзалізниці") для будівництва мостового переходу в Києві — на 700 мільйонів доларів США, Держслужбі автомобільного транспорту України ("Укравтодору") під випуск єврооблігацій на реконструкцію автомобільної траси "Київ—Одеса" — на 480 мільйонів доларів США, "Південмашу" під випуск єврооблігацій — на 107,5 мільйона доларів США тощо. Гадаю, що чимало дивовижного ми ще почуємо і з приводу "ефективності" витрачання коштів, які були залучені торік під державні гарантії, — уряд зобов'язав позичальників прозвітувати про це до 15 квітня цього року. Хоч про гелікоптери над напівзмищеною трасою і про багато що інше ми вже чули.

Сукупні запозичення завдяки минулому уряду торік зросли з 3,2 мільярда гривень — до 10,3 мільярда гривень. Та найбільш прикро, що позичання здебільшого на зовнішньому ринку, тоді як внутрішній ринок цінних паперів лишається недорозвиненим. (Це не дає можливості Нацбанку диверсифікувати канали емісії грошей.) Віктору Пинзенику і сьогодні важко збагнути, що і позичали, і почали навіть фінансували дефіцит бюджету позиченими гришми, а тим часом мали рекордні за всі попередні роки надходження від приватизації — 9,2 мільярда гривень!

Спитаймо, де гроші, Зін?

Сергій ВЛАД.

Гурвіц проти Боделана. Через три роки

Судове засідання в Одесі

В одеському Приморському районному суді розглядали заяву народного депутата України Едуарда Гурвіца про скасування рішення Жовтневого районного суду від 20 травня 2002 року. Тоді суд не задовольнив його вимогу скасувати рішення міської виборчої комісії, яка визнала переможцем на виборах міського голови Руслана Боделана.

Дванадцятигодинне судове засідання викликало в місті великий резонанс. Сотні прихильників як Боделана, так і Гурвіца зібралися біля будинку суду. Два квартали оточили міліцейськими кордонами. Зал перевіряли сапери, а всіх учасників оглядали. Інтереси Боделана в суді представляли народні депутати Нестор Шуфрич, Ігор Резнік, Михайло Добкін і Володимир Заєць. Гурвіца — їхній колега Юрій Кармазін.

Свою заяву Едуард Гурвіц мотивував тим, що йому стали відомі нові обставини, які свідчать про порушення на виборах міського голови три роки тому. У січні нинішнього року було відновлено розслідування кримінальної справи, порушеної Генеральною прокуратурою в травні 2002 року за фактами фальсифікацій, допущених на виборах одеського міського голови. 9 березня в рамках розслідування цієї кримінальної справи Едуарда Гурвіца було визнано потерпілою стороною. Проведена в рамках розслідування кримінальної справи судово-почеркознавча експертиза деяких протоколів дільничної виборчої комісії показала, що підписи членів комісії підроблені. Крім того, стали відомі факти порушення голосування за відкріпними талонами.

Захисники Боделана клопотали про відвід судді, яка подану в п'ятницю заяву вже в понеділок винесла на розгляд. Це і ще цілу низку клопотань було відхилено. Згідно з судовим вердиктом, заява Едуарда Гурвіца має бути задоволена.

Сьогодні відбудеться засідання Приморського суду Одеси, на якому розглядатиметься заява Гурвіца про визнання недійсним рішення міськвиборчкому від 3 квітня 2002 року, що назвало мером Одеси Боделана. Не виключено, що в разі перемоги у другому судовому раунді влада в Одесі поміняється. Міським головою може бути оголошений Гурвіц, як такий, що посів друге місце на виборах 2002 року.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеса.

■ ФОТОФАКТ

Профспілка підприємців пікетувала Кабінет Міністрів України. Учасники акції вимагали встановлення граничних цін на послуги ринків і скасування дискримінаційних норм пенсійного законодавства.

Причини бійки встановить слідство

Днями у Тростянці на Сумщині четверо молодиків побили керівника районного штабу "Нашої України" Миколу Борденюка та голову районного осередку партії "Батьківщина" Сергія Самойленка. Подія сталася пізнього вечора у барі "Білий парус". Найбільше постраждав "нашоукраїнець", який опинився у лікарні зі струсом мозку, численними синцями й перебитим носом.

На переконання Миколи Борденюка, це помста колишньої влади за його непримиренну політичну боротьбу з нею, яку він продовжує й досі. За словами потерпілих, найактивнішим із нападників був працівник одного з відділів Тростянецької райдержадміністрації.

За фактом нападу порушено кримінальну справу. Поки що правоохоронці відмовляються від коментарів. Відомо лише, що особи усіх нападників встановлені, і тепер вирішується питання про їх затримання.

Владислав ЖМУРКОВ.

■ ПОВІДОМЛЕННЯ

До уваги народних депутатів України!

З 12 по 15 травня 2005 року в Сочі відбудеться IX міжнародний турнір серед футбольних клубів парламентів та урядів країн СНД.

Бажаючих взяти участь від команди парламенту України просимо повідомити до Всеукраїнської професійної спілки народних депутатів України у Верховній Раді України за тел./факсом: 253-33-83.

***

До уваги народних депутатів України!

З 13 по 15 травня 2005 року в Сочі відбудеться IV міжнародний турнір з шахів серед команд парламентів і урядів СНД.

Бажаючих взяти участь від команди парламенту України просимо повідомити до Всеукраїнської професійної спілки народних депутатів України у Верховній Раді України за тел./факсом: 253-33-83.

НОВИНИ

СЕРЕДА, 16 БЕРЕЗНЯ 2005 ■ № 47 (3547)

Більш як дві тисячі делегатів із 40 країн світу прибули до Єрусалима на урочистості з нагоди відкриття — після 10-річної реставрації — меморіального комплексу пам'яті жертв Холокосту «Яд Вашем»

МЗС України підтвердило факт звернення російського підприємця Бориса БЕРЕЗОВСЬКОГО до нашого посольства у Великій Британії з проханням видати візу для в'їзду в країну

■ У НОМЕР

Жертви работоргівців

Харків. Працівники міської транспортної міліції затримали чотирьох підозрюваних, котрих обвинувачують у зґвалтуванні та розбещенні неповнолітніх хлопчиків. У справі фігурують і два міліціонери.

Бездомних дітей зазвичай привозили до двоповерхового барака. Утім, працівники міліції стверджують, що багато хто приїжджав у цей будинок свідомо: заради кількох гривень, душу і хоч якихось харчів. Декого заманювали під приводом відзначити день народження або подивитися новий фільм.

У транспортній прокуратурі вісім заяв про зґвалтування. Потерпілі — хлопчики від восьми до чотирнадцяти, усі з неблагополучних родин, живуть на вокзалі або в комунікаційних люках. Підлітків направили до міського приймача-розподільника. З дітьми працюють терапевти і психологи.

Якщо провину підозрюваних буде доведено, їм загрожує до 15 років позбавлення волі. Коли слідство завершиться, переконані правоохоронці, з'ясується, що потерпілих значно більше.

Микола КОСИЙ.

Під міліцейським «дахом»

Дніпродзержинськ. Прокуратура Дніпродзержинська затримала трьох учасників злочинного угруповання, яке вербувало і вивозило за кордон неповнолітніх дівчат 12—16 років. Там їх продавали у сексуальне рабство. Серед затриманих — працівник кримінальної міліції у справах неповнолітніх Дніпровського райвідділу внутрішніх справ міста. Протягом двох останніх років злочинці діяли під прикриттям міліції.

Як розповів прокурор Дніпродзержинська Сергій Борисов, остаточну чисельність угруповання встановлюють. Ролі учасників і винагорода кожному були чітко визначені. За вивезення дівчаток з України замовники в Москві платили по 100 доларів, за передачу в сексуальне рабство — ще 1000. Дівчат вивозили за кордон методом умовлянь та обману. За фактом торгівлі людьми порушено дві кримінальні справи. Якщо підозрюваних визнають винними, на них очікує позбавлення волі терміном від 8 до 12 років.

Сергій КОРОБКА.

Царський хліб, бо щедрі інвестиції

Севастополь. У місті з'явився у продажу новий смачний і недорогий сорт хліба «Царський». Його випуск — до 18 тонн на добу — став можливим завдяки введенню в експлуатацію нової лінії на місцевому хлібозаводі. Масштабну модернізацію здійснено українською компанією «Хлібні інвестиції» у співпраці із західними партнерами. Встановлено сучасне устаткування німецьких, шведських, чеських і вітчизняних виробників. Загальний обсяг інвестицій в оновлення комбінату становить 4,1 мільйона гривень.

Нове устаткування унеможливлює зменшення ваги буханців. Ціна (оптова — 1,35 грн., у роздріб — 1,5 грн.) приємно здивувала споживачів. Представники компанії впевнені: «Царський» належатиме до найбільш затребуваних соціальних сортів.

Термін окупності нового устаткування щонайбільше три роки, а експлуатувати його можна не менш як чверть століття.

Президент «Хлібних інвестицій» Юрій Триндюк зазначив, що інтереси холдингу не виходять за межі Севастопольського регіону, але вже невдовзі присутність на ринку міста й навколишніх сіл компанія має намір збільшити з 70 до 90 відсотків.

Віктор ХОМЕНКО.

■ ФОТОФАКТ

На перший регіональний фестиваль-конкурс кобзарського мистецтва «Кобза» в Тернополі зібралося понад сто бандуристів. Свою майстерність гри на стародавніх українських інструментах продемонстрував ансамбль бандуристок Козівської школи мистецтв.

Фото Олега СНІТОВСЬКОГО (Укрінформ).

Дім у серце

Нова забудова в центрі Києва може зруйнувати сусідні споруди?

(Початок на 1-й стор.).

Ймовірною перспективою обурені й налякані сусіди: Національний музей літератури України, Інститут математики НАНУ і мешканці жилого будинку. Як повідомив заступник директора музею Микола Рукавець **(на знімку)**, стіна комплексу стоятиме ледь не впритул, за 70 сантиметрів від несучих стін музею — фактично на відстані витягнутої руки. Однак ситуація ускладнюється ще однією обставиною. Музей літератури — пам'ятка історії та архітектури XVIII—XIX століть (тут розміщувалася Колегія Павла Галагана, а в колегіатській церкві вінчався Іван Франко), яку охороняє держава. Микола Рукавець каже, що будинок, датований 1871 роком, зводився без фундаменту. А на додачу — під музеєм, як і під майданчиком, де починається будівництво, проходить гілка метро.

Працівники Музею літератури вважають, що будь-яке будівництво ставить під загрозу існування архітектурної пам'ятки. Один з аргументів — після спорудження станції метро ґрунтові води значно піднялися і тепер перебувають на глибині 1,5 метра. А музей, до речі, — це 70 тисяч фондів (унікальні стародруки, рукописи) і 100 тисяч відвідувачів щороку. В управлінні реставрації і реконструкції історичної забудови Державного комітету України будівництва та архітектури з нормами щодо будівництва навколо архітектурних пам'яток нам допомогти не змогли, мовляв, для кожної такої споруди встановлюються свої норми.

Представник житлового комітету Наталя Стоянова вважає зведення спортивно-офісного комплексу неприпустимим. І озвучує побоювання сусідів: висотка впритул — це «в'язниця» для мешканців (світло взагалі не потраплятиме до квартир) і небезпека для довоєнного будинку. «Хто відповідатиме, якщо все це піде під землю?» — запитує Наталя Федорівна. І додає, що забудовники не провели всіх необхідних експертиз. Принаймні про них невідомо ні в Музеї літератури, ні в Інституті математики.

Ольга СРІБНА.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

■ ТРАНСПОРТ

Покотимо на нових тарифах. Чи далеко...

(Початок на 1-й стор.).

Утім, сумнівно, що на початку лютого вони були вищими. Але саме тоді у вітчизняних ЗМІ з'явилися повідомлення про те, що транспортне міністерство збирається утричі підвищити тарифи на пасажирські залізничні перевезення. Коментуючи цю інформацію, профільне відомство назвало її провокацією, мета якої — дискредитація соціально спрямованої «обличчям до людей» політики уряду Юлії Тимошенко. Було заявлено, що нині (місяць тому) «не є актуальною необхідність якогось підвищення тарифів на пасажирські перевезення залізничним транспортом».

Однак уже тоді в міністерстві зазначали, що тарифна політика залізниць України, безперечно, потребує комплексного перегляду з урахуванням економічної ситуації, що склалася в країні. І в цьому зв'язку Євген Червоненко сказав, що допускає можливість підвищення тарифів на вантажні перевезення Державною адміністрацією залізничного транспорту «Укрзалізниця». Це, за його словами, дасть можливість планувати й інвестувати у вагонне господарство і державі, і найбільшим перевізникам.

За даними «Укрзалізниці», для доведення пасажирських внутрішньодержавних перевезень до рівня нульової рентабельності необхідно підвищити тарифи у 2,3 разу. Торік витрати залізниць на перевезення вантажів зросли на 16 відсотків.

Ольга ВІТЕР.

Промисловці проти підвищення

Керівники металургійних, гірничорудних, трубних, хімічних та інших підприємств України звернулися з відкритим листом до Президента, Кабміну й РНБО, вимагаючи не допустити підвищення тарифів на залізничні вантажні перевезення, **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

Топ-менеджери промпідприємств попереджають, що непродумана ініціатива Мінтрансзв'язку загрожує стабільному розвитку української економіки й обов'язково призведе до падіння приросту промислового виробництва. Сьогодні за рахунок ГМК здійснюється майже 53 відсотки всіх вантажних перевезень «Укрзалізниці».

У разі введення нових тарифів рентабельність перевезень підвищиться з 25 до 150 відсотків, до того ж Мінтрансзв'язку не враховує, що бюджет із запланованих 6 млрд. платежів у 2005 році від підприємств ГМК недоодержить понад 2 млрд. гривень через зростання транспортних витрат у галузі.

Начальника порту зняли.

Хоча підприємство начебто було благополучним

■ АКТУАЛЬНО

Питання про керівництво Миколаївського морського торгового порту буде вирішено в Міністерстві транспорту і зв'язку протягом тижня. А поки що заступник міністра Павло Рябкін заявив про усунення від роботи начальника Миколаївського морського торгового порту Федора Бєдіна.

Павло Рябкін вважає, що в порту було багато зловживань. Зокрема, він назвав укладений підприємством договір про страхування «договором з відмивання грошей». Заступник міністра незадоволений і договором про купівлю надто дорогого портового крана.

Опоненти Рябкіна заявляють, що Федір Бєдін керує Миколаївським морським портом лише рік, і за цей час обсяги вантажопереробки збільшилися на 762 тисячі тонн за рахунок генеральних вантажів і мінеральних добрив. Дохідна частина порту, порівняно з 2003 роком, зросла на 27,8 відсотка, чистий прибуток — більш як у чотири рази. Торік побудовано комплекс технічного обслуговування малої механізації і склад №2 калійних добрив. Нові об'єкти дали додаткові можливості порту для збільшення вантажообігу. Ті, хто не бажає зміни керівника порту, нагадують Мінтрансзв'язку, що, за їхніми даними, миколаївський порт — одне з підприємств області, котрі є успішними і динамічно розвиваються. Заробітна плата працівників у 2004 році була однією з найвищих у галузі.

Олена ІВАШКО.

Миколаїв.

У нашій країні залізничні тарифи — чи не найнижчі у порівнянні з країнами ЄС?

Ірак їм снитиметься ще довго

Учора в рамках першого етапу скорочення українського контингенту з Іраку в Україну повернулася перша група миротворців — 140 осіб. Як передають "Українські новини", близько 13.00 у вівторок вони приземлилися в Миколаєві. Наших хлопців привезли два Іл-76. Як підтвердили в прес-службі Міністерства оборони, виведення українських миротворців з Іраку буде завершено у жовтні.

Нині в цій "гарячій точці" перебувають близько 1600 українських миротворців, що дисльоковані в провінції Васіт за 120—140 км на південний схід від Багдада у зоні польського командування. Українська миротворча місія в Іраку почалася 28 серпня 2003 року. За цей час Україна втратила в Іраку 18 військовослужбовців, більш як 40 — дістали поранення.

Як повідомляв "ГУ", на початку лютого Віктор Ющенко доручив Міністерству закордонних справ і Міністерству оборони розробити механізми виведення українського миротворчого контингенту з Іраку. Однак, як зазначають експерти, указ Президента України про виведення нашого контингенту досі не підписано. В цьому документі мають бути визначені графік виведення військ і його терміни, а також умови консультацій з партнерами по коаліції в Іраку.

■ ФОТОФАКТ

Фото AP.

У Багдаді біля будинку лікарняного комплексу пролунав вибух. Теракт вчинив терорист-смертник. Унаслідок вибуху загинула одна дитина і принаймні четверо дорослих були поранені. Вибуховий пристрій знаходився в автомобілі.

Вітренко і Жириновський відновлять СРСР

У російській столиці на запрошення ліберала Володимира Жириновського і народовольця Сергія Бабуріна побувала українська прогресивна соціалістка Наталя Вітренко. Про цілі й програму своєї поїздки лідер СПУ розповіла журналістам.

По-перше, вона зі своїми російськими однодумцями вирішила відновити СРСР. "Спочатку ЄЕП без митниці, потім єдині валюта, армія, Конституція, і нарешті — єдиний парламент і уряд", — заявила вона на прес-конференції. Ще політики вирішили повернутися до підсумків референдуму 1991 року "бути чи не бути Радянському Союзу" і розповісти народам, "як було насправді".

Наталя Вітренко різко критикувала нинішню українську владу, особливо не добираючи вислови і факти. Російська громадськість довідалася, що до візиту президента Володимира Путіна "команда українського президента обов'язково підготує якусь гидоту". Цілком можливо, за її словами, це буде "призначення Надзвичайним і Повноважним Послом України в РФ Бориса Березовського".

Віктор ТИМОШЕНКО.

Москва.

■ ВІСТІ З ДІАСПОРИ

Шевченкові свята в Ризі

З нагоди 191-ї річниці від дня народження Тараса Шевченка у столиці Латвії відбулася низка заходів, ініційованих посольством України.

Впродовж місяця триватиме виставка творів Кобзаря із зібрання Латвійської академічної бібліотеки — більш як 300 матеріалів. Серед них — перший твір Шевченка латиською мовою. Це була поема "Катерина", котру 1900 року переклав Єкабс Лiготню. Представлена також багатотомна збірка творів, виданих українською мовою в 1934 р. у Варшаві—Львові. Сучасні перекладачі української поезії Кнутс Скуєніекс та Аманда Айзпурієте також представлені на стендах виставки.

Володимир СТРОЙ.

Рига.

Замах на президента

Щонайменше одна людина одержала поранення внаслідок вибуху в Приштині, адміністративному центрі Косово. Потужний вибух пролунав під час проїзду кортежу президента Косово Ібрагіма Ругови, передають інформагентства. Вибуховий пристрій спрацював поруч з будинком косовського уряду. Як повідомляють джерела в президентській службі безпеки, сам Ругова **(на знімку)** не постраждав. За попередніми даними, бомба вибухнула в одній з урн для сміття в той момент, коли президент вирушав на зустріч з Верховним представником ЄС Хав'єром Соланою.

Ізраїльтяни залишають Єрихон

Фото AP.

Прем'єр-міністр Ізраїлю Шарон підтвердив намір добудувати "стіну безпеки" між Ізраїлем і Палестиною, фрагмент якої зображено на знімку.

Тель-Авів готовий вивести війська відразу з кількох міст на Західному березі річки Йордан. Уже сьогодні перші ізраїльські війська залишать Єрихон. Ізраїль обіцяв передати палестинцям п'ять міст на Західному березі до мирного саміту в Єгипті 8 лютого, але відклав реалізацію цього плану через розбіжності у масштабах виведення сил. Додав масла у вогонь і лютневий теракт у Тель-Авіві, що забрав життя п'ятьох ізраїльтян.

Однак минулого понеділка на зустрічі, що відбулася у передмісті Тель-Авіва, міністр оборони Ізраїлю Шауль Мофаз і палестинський міністр внутрішніх справ Нассер Юсеф нарешті дійшли згоди. Вони домовилися про те, що в середу Ізраїль виведе війська з міста Єрихон, наступного тижня — з Тулькарма, а через тиждень — з Кальківі.

Полювання за інвестиціями

Учора в Лондоні відкрито дводенний Український інвестиційний форум. У ньому беруть участь майже 300 представників уряду України, європейських і вітчизняних фінансових інститутів, банків, бізнесмени з різних країн світу. Головна мета форуму — залучити в українську економіку інвестиції. Для цього планово обговорити такі проблемні питання, як: скільки раніше приватизованих об'єктів має намір піддати ревізії уряд, яких конкретних заходів стосовно поліпшення клімату для прямих іноземних інвестицій буде вжито, які сектори промисловості є найвідкритішими для стратегічних інвестицій.

"Не маємо наміру..."

■ ТЕМА

Прагнення нашої країни бути якнайшвидше в ЄС цілком зрозумілі. Проте чомусь мало хто замислюється, чи маємо для того підстави. Усім хочеться жити "по-європейському"? Ніхто й не сперечається. Тільки треба досягти європейських стандартів — завдання, що потребує не так революцій, як важкої і тривалої праці. Ми хотіли зробити навпаки. Можна б зрозуміти цю логіку пересічних громадян, для багатьох із яких закордон і досі є таким собі раєм, де нас тільки й чекають, щоб осипати дарами (недарма за те, що позбавились від соціалізму, а тепер за революцію?).

Але що може собі дозволити пересічний громадянин, то аж ніяк не політики та державні діячі. Принаймні МЗС України могло б оцінити ситуацію: не перший-бо день на світі (читай — у Європі) живемо. Зрештою, у нас не бракує експертів щодо питань вступу чи невступу до ЄС не лише України, а й інших держав, котрі туди прагнуть. Навіть студент Інституту міжнародних відносин уже знає, що спільнота ледве "перетравлює" останнє прийняття 10 східноєвропейських країн. Щодо інших, то ЄС відбувається звичним "Не маємо наміру..."

Не менш нереальними були й надії на те, що ЄС скасує візовий режим для українців, бо ми пообіцяли зробити це для його громадян уже з 29 березня. Президент України звернувся з такою пропозицією і до Брюсселя, і до уряду ФРН, де він побував із офіційним візитом. Щоправда, цього разу йшлося вже лише про безвізовий режим для студентів, журналістів, бізнесменів і людей мистецтва.

Ідея спокуслива. Однак більш невдалого часу для її реалізації наш Президент навіть вигадати не міг. Тим паче для ФРН. Бо саме в дні його візиту там тривав один із найбільших політичних скандалів, у центрі якого є саме візова політика "червоно-зеленої" коаліції. До того ж прямо прив'язана до нашої країни: саме звідси до ФРН потрапила найбільша кількість нелегальних робітників і повій. У Бундестазі створено спеціальну комісію, котра нині намагається з'ясувати, чи сприяла політика німецького уряду торгівлі людьми. А цього тижня вона заслуховуватиме співробітників Посольства ФРН в Україні, через яке й пройшли сотні тисяч українських нелегалів. Про це повідомили не лише німецькі та європейські, а й українські ЗМІ. Крім того, за офіційними даними, за межами України нині нелегально перебуває п'ять мільйонів українців.

Тож чи треба дивуватися, що Україна на свій жест доброї волі одержала негативну відповідь? Представник Єврокомісії зі зв'язків із пресою Емма Юдвин заявила, що "Євросоюз вітає рішення українського керівництва, але не має наміру змінювати політику сусідства, котрою передбачене полегшення візового режиму щодо України".

Чи не можна було уникнути цього "проколу", та ще й на такому високому міжнародному рівні? Фахівці українського зовнішньополітичного відомства, готуючи візит Президента до Брюсселя та Берліна, не володіли ситуацією чи бодай не читали газет? Виходить, що так, коли поставили його в таке незручне становище...

Валентина ПИСАНСЬКА.

■ СВІТ КОРОТКО

ФІЛІППІНИ

Ісламістський бунт придушено

Вчора філіппінський "спецназ" узяв штурмом в'язницю "Багонг Діва", де напередодні ув'язнені вчинили бунт. Силам правопорядку вдалося придушити заколот, який підняли у в'язниці суворого режиму бойовики-ісламісти з угруповання Абу Сайяф, пов'язаного з міжнародною терористичною мережею Аль-Каїда. Під час операції вбито щонайменше 22 в'язні. Серед загиблих — двоє лідерів Абу Сайяф: Галіб Андáнг і Алхамсер Лімбонг.

США

Поштовиків Пентагону евакуйовано

У Пентагоні знайшли два підозрілі конверти, під час аналізу яких спрацювали сенсори, що свідчить про наявність хімічних або біологічних речовин. Представник головного військового відомства США Гленн Флад повідомила, що поки не може стверджувати, від чого спрацювали датчики. Будинок, де приймають і обробляють поштові відправлення, було закрито, весь персонал евакуйовано.

КИТАЙ

Загибель гірників стала нормою

На шахті в китайському місті Цітайхе стався вибух газу. Внаслідок аварії загинули щонайменше 16 гірників. На момент вибуху під землею перебували 19 шахтарів. Одного вдалося врятувати, ще двоє вважаються зниклими безвісти. Висока аварійність на вугільних шахтах Китаю викликає серйозне занепокоєння уряду.

ООН

Трагедія під назвою Дарфур

За останні півтора року в Дарфурі від голоду і хвороб померли 180 тисяч чоловік. Про це заявив координатор гуманітарних операцій ООН Ян Егеллан. Подана оцінка не враховує кількість жертв етнічного насильства. Число людей, що вмерли насильницькою смертю, оцінюють у 70 тисяч осіб.

ЛІВАН

Наймасовіша акція протесту в Бейруті

Більш як 800 тисяч чоловік зібралися на мітинг опозиції у Бейруті через місяць після убивства прем'єр-міністра країни Рафіка Харірі. Як і місяць тому, демонстранти вимагають повного виводу сірійських військ і розслідування убивства колишнього прем'єра.

РОСІЯ

Десять мільйонів доларів — за інформацію про Масхадова

Федеральна служба безпеки Росії виплатила обіцяні 10 мільйонів доларів за інформацію, що дозволила знайти й ліквідувати лідера чеченських сепаратистів Аслана Масхадова. ФСБ Росії підтверджує свою готовність і надалі забезпечувати особисту безпеку і виплату відповідної грошової винагороди громадянам, котрі надали достовірні відомості про місцеперебування ватажків терористів.

На 21 березня заплановано спільний візит в Україну міністра закордонних справ Німеччини Йошки ФІШЕРА та міністра закордонних справ Польщі Адама РОТФЕЛЬДА

Президент України Віктор Ющенко і французький актор Жерар ДЕПАРДЬЄ обговорили ідею українсько-французького співробітництва в галузі кінематографа

■ ТЕЛЕПРЕМ'ЄРА

Оці четверо і ми всі

На телеканалі СТБ відбулася прем'єра чотирисерійного документального проекту "Роксолани. XXI століття" (керівник проекту Сергій Буковський, автор сценарію та режисер Юрій Терещенко* (на знімку), *автор літературного тексту Сергій Теленчі, оператор Роман Єленський).

Важко сказати, скільки людей бачило серіал: він починався о пів на одинадцяту вечора, а дві перші серії припали на 7—8 березня, коли мало хто дивиться серйозне кіно. Може, так і задумано, до "жіночого свята", адже серіал розповідає про долі чотирьох наших співвітчизниць, котрі вийшли заміж за мусульман і живуть тепер у Сирії.

Утім, не нарікаємо на незручний час показу. Як сталося, так і сталося, а фільм можна (і треба) буде показати ще не раз. А зараз спробуємо пригадати враження від побаченого.

Уже доводилося чути (навіть до прем'єри): "це не візьме публіку за живе". От якби тих жінок до гарему продали — було б що дивитися! Або якби хоч одна з них вийшла заміж за арабського шейха, нафтового магната. Чи за ісламського екстреміста. А то: ну, повиходили за нормальних непитущих мужиків, котрі їх люблять. І вони ще чогось плачуть! Де ж тут драма?

Але серіал бере за живе, і то несподіваним чином. Він "бере за живе" ніби двічі: вперше — під час самого перегляду, а вдруге — трохи пізніше, коли починаєш переживати побачене.

Ці два переживання дуже відрізняються одне від одного. Так, немов перед тобою не чотири серії, а вісім.

Перше переживання більш-менш звичне. Це переживання очевидного: перед нами чотири складні долі, у кожної з жінок своя драма, навіть у щасливих, бо, як сказано в одній із серій, щастя — це така робота, дуже важка. Переказувати не будемо: краще, ніж показано, цього не зробиш.

Але є ще одна драма, дуже специфічна, бо неочевидна. Пояснити цю драму складніше, хоч вона діє на нас навіть сильніше, глибше, ніж очевидні життєві сюжети серіалу.

Ця драма, здається, спровокована поспішно підібраною назвою серіалу. Його названо "Роксолани" — і це ще до перегляду створює цілком певні очікування. Адже Роксолана — легенда саме про українську дівчину, яка на чужині стала царицею, й при цьому не забула свою Україну.

Ну, одягаєш чисту вишиванку і готуєшся дивитися історію Марусі Богуславки. Але фільм — не про тих дівчат! Всі четверо (з Кременчука, Харкова, Криму та Києва) — російськомовні й русоцентричні, вони почуваються швидше декабристками, ніж роксоланами. Чи не тому й до Сирії втекли, що український простір, нехай і русифікований, все одно не був їм рідний.

Отже, тобі пообіцяли ніби одне, а показують інше. Навіть сперседря перефразовуєш знаменитий анекдот: "Куме, москалі до Сирії виїхали! — Усі? — Ні, тільки четверо..."

Але це лиш перші емоції. Подумавши, бачиш, що це все-таки не банальна історія "безрідного перекотиполя", а Історія набагато глибше, й стосується вона не лише тих чотирьох жінок, а всіх нас, хто ще лишився тут. Зрештою, серіал ніби сам по собі ілюструє ситуацію покинутості: закадровий текст явно орієнтований на російського споживача. І російське ТБ це купить. Ви хотіли сюжет про дівчат, проданих до закордонного гарему? Ось їх і продадуть.

Придивіться уважно: ті четверо втекли від порожнечі, втекли з країни, яка перестає бути собою. Одна героїня (харків'янка) згадує про село (вона каже "дєрєвня"), де жили її діди й прадіди, але вже літ десять не живе ніхто.

Ще прикметніший останній сюжет. Його героїня — танцівниця з Києва. Вона, єдина з чотирьох, до Дамаска їхала не заміж, а працювати, бо тут не було роботи. А вже там вийшла заміж. У біографії цієї Альбіни є дуже цікавий момент. Її дідусь і бабуся розмовляли між собою по-татарськи. Але дитину від цього берегли. Вона й тепер не знає татарської мови. Отже, можливо, Альбіна не випадково опинилася в мусульманській країні. Це їй ніби нагадування про батьківщину, вкрадену ще в дитинстві.

Отак, можливо, Бог карає нас усіх — за те, що ми, непомітно й потроху втрачаємо батьківщину, навіть нікуди не виїжджаючи.

Оцю тиху і "неочевидну" українську катастрофу, здається, ще ніхто отак не показував нам. Це — вищий пілотаж серіалу "Роксолани".

...P. S. Якщо не плутати мінорний настрій фільму з самим фільмом (як витвором культури) — то у нас є привід радіти. Бо ось маємо той вітчизняний телепродукт, якого всі ждуть: цікавий і розумний. І, варто сподіватися, не випадковий. Бо у планах департаменту документальних проектів СТБ на цей рік заявлено ще кілька інтригуючих проектів.

Віталій ЖЕЖЕРА.

Сергій ПРАВДЕНКО:

Крапля дощу на розпеченій скелі,

або Полемічні нотатки про погоду

■ ТОЧКА ЗОРУ

Пустелею стануть Херсонська, Миколаївська, Одеська, Кіровоградська, Запорізька, Дніпропетровська області. Крим перетвориться на спекотний острів. Суцільні сірі хмари закриють небо, заховають сонце, перекриють шлях сонячним променям і не пропускатимуть у космос зайве тепло землі. Відповідно не родитиме без сонця хліб і до хліба. Крига Арктики і Антарктики від потепління ставатиме водою і підніметься рівень Світового океану, і зникнуть землі і міста Голландії, затопить Венецію, Лондон, Нью-Йорк, на місці Санкт-Петербурга стирчатиме лише шпиль Адміралтейства та, можливо, хрести найвищих храмів, рівниною Сибіру гулятимуть хвилі ...

Такий сумний прогноз про настання необоротних змін клімату Землі протягом найближчих 50—60 років роблять занепокоєні вчені. Солідні, великі вчені. Українські, російські, світові. Причина: різке посилення парникового ефекту, який виникає внаслідок інтенсивної і недалекоглядної економічної діяльності людини.

Хоча, треба додати, деякі вчені пов'язують глобальне потепління з факторами, незалежними від нашої діяльності. Та не будемо зупинятися на цій точці зору, оскільки вона не має достатньої аргументації, є пасивною і взагалі позбавляє перспективи.

Ідеться не про щось лише ймовірне і віддалене. Йдеться про життя наших дітей і онуків.

Те, що скажу далі, є, звісно, тільки точкою зору однієї людини. І не більше. Але й не менше.

Зброя, націлена на власних нащадків

Почну з того, що протягом усієї відомої історії цивілізації люди постійно шкодили природі. На відміну, до речі, від усього живого, що населяло і ще населяє планету. Скільки видів і підвидів різних істот уже вигубила людина? Скільки річок, озер, лісів знищила і скільки безповоротно зіпсувала? Скільки плодючої землі звела нінащо? Не злічити! Один розумний чоловік мені казав, що ми видаємося прибульцями на Землі, бо ж лише ми тільки те й чинимо, що губимо планету.

Але на що саме у нас тепер має вистачити розуму, бо коли не вистачить... Тобто від яких компонентів своєї самозгубної цивілізації людство має відмовитися заради зменшення парникових викидів у атмосферу, отже, заради власних онуків?

Перше — виробництво озброєнь. Скільки різних металів і матеріалів воно поглинає?! Скільки надр розкопується, висотується, скільки потім усього виплавляється, обробляється, припасовується, аби, зібране докупи, воно бабахнуло комусь на голову, винищило тих, хто проголошений ворогом? Або, в кращому разі, десь лежало, а потім утилізовувалося. І зважте, всі ж виробничі процеси, а також збереження озброєнь — то витрати в першу чергу електроенергії, а щоб її видобути і передавати — теж треба діставатися до надр земних, висотувати їх, знову-таки забезпечуючи ці процеси енергією. Потворність, вибачте, навіть звіроподібність людського суспільства в тому, що ця діяльність забезпечує засобами до існування, тобто зарплатою, сотні мільйонів людей на планеті. А атмосферу, відповідно, астрономічною кількістю вуглецю. Щоб задихалися онуки й правнуки, в тому числі й ті, хто ту зброю виробляє? Щоб зникли під водою цілі міста і держави? Щоб зійшлися наші нащадки у смертельному двобої за останній ковток свіжого повітря, за останню краплину чистої води, за останню місцину, куди ще пробиватиметься сонячний промінь? Чи передчуття: у кого в руках буде найкраще знаряддя для винищення собі подібних, у того й шанс ще трохи проіснувати? Нічого собі перспектива...

Чимало років тому я мав розкіш довгої розмови з академіком Миколою Амосовим, людиною світлою і мудрою. Микола Михайлович говорив, зокрема, і про те, що людина, яка так пишається своєю цивілізацією, протягом останніх тисячоліть, по суті, недалеко пішла від тварини, від тваринних інстинктів. Як звір чи зграя звірів мітять свою територію, так і люди. Оце, кажуть, наше: ось територія, ось кордони. І звірі розрізняють своїх і чужих, і люди. Діляться за національними, расовими, релігійними ознаками. Аби легше мотивувати, кого з'їсти, за що з'їсти.

А втім, питання треба ставити лише так: Рубікон, за яким виробництво зброї — смертельна забава і для тих, хто її матиме, вже перейдено.

Але чи здатне людство геть відмовитися від виробництва зброї?

Скільки цяцьок, будинків і авто вам треба?

Друге: для того, щоб певна кількість людських істот обчіпляла себе брильянтами, золотом і т. п., інші риють шахти, видобувають алмази, перелопачують землю, майструють сейфи зі спецматеріалів, аби те добро не згоріло або його не поцупили. І скільки однієї лише електроенергії, заради якої знову-таки треба видобувати багатства надр, витрачається на це?! Величезна індустрія, посилаючи до атмосфери вуглець, працює на людську пиху, на те, щоб якась актриса чи мільйонерське чадо обчіпляли себе цяцьками на заздрість черговому збіговиську таких самих істот. Отут людина переплюнула-таки тварин. Ті на себе самі нічого не чіпляють. Прекрасні й без того.

Невже ми нездатні обмежити видобуток таких матеріалів лише кількістю, необхідною для технічних цілей?

Та дорогі цяцьки на шиї, у вуха, у ніздрі чи пупи —то ще не все зайве, заради чого людина псує землю й атмосферу.

Зажерливість, потяг до розкошів, до способу життя, який вражав би ближніх немислимою комфортністю, нестримне бажання демонструвати своє благополуччя розквітли у XX столітті, з передачею у XXI, і нагадують якийсь шабаш чи бенкет під час чуми.

Західне суспільство створило культ споживання, по суті, індустрію споживання і відповідну психологію. А тут і східне, віддамо належне, не вдарило обличчям у бруд. Супербагаті люди по всьому світу володіють кожен десятками палаців, вілл, палаццо, замків, бунгало, на них чекають численні вишукані авто і т. ін. І все те — з дорогих матеріалів, витягнутих із земних надр, оброблених за спецтехнологіями. І на створення та утримання усього того, чим одна сім'я або й одна людина користується зрідка-годи, витрачається величезна кількість електричної, теплової та іншої енергії. І атмосфера планети отримує від того дози вуглецю.

Буржуазія забула власне здорове минуле, коли вона лише подавала заявку на свою роль в історії, коли протиставляла себе зманіженому вищому дворянству й римському духівництву, коли починала творити нове на ті часи суспільство і створила нову релігію —протестантизм. Тоді у буржуазії був здоровий побут, вона сама себе застерігала від зайвого. Щоб переконатися в цьому, досить почитати закони проти розкошів, які приймали громади або ради німецьких та інших середньовічних міст. Дами з найбагатших бюргерських родин обмежувалися певною кількістю хутра, а з прикрас дозволялася одна срібна пряжка. І прекрасно обходилися.

Не будемо далеко ходити: що ж наша рідна держава наплодила? Сотні чи й тисячі суперскоробагатьків, яким глибоко наплювати, якої шкоди завдають природі прихватизовані ними виробничі потужності, на більшості яких використовують застарілі, ворожі навколишньому середовищу і надто енерговитратні технології. Мета українських нуворишів, нічим, по суті, не стримуваних, витиснути з тих потужностей, з людей якомога швидше і якомога більші прибутки. Незважаючи ні на що, доп'ястися, обов'язково й хутчіше, до рівня найбагатших людей світу. І, зрозуміло, споживати, витрачати на своє обслуговування якомога більше. Палац у п'ятсот квадратних метрів — то й не палац уже. Треба на тисячу, дві, три. Та не один. А далі — щоб десь і в Швейцарії, Іспанії, у Франції, Флориді, на Гаваях. А як без того?! Без того — ніяк. Відповідно "джипи", "мерси" щоби скрізь наготові. Для себе і для холуїв. Інакше — не круто.

А з точки зору проблем, поставлених перед усіма нами природою — вони рубають під корінь дерево, на яке дряпаються. Нищать майбутнє й власних онуків і правнуків. Просто хижаки, позбавлені застережних клепок.

Але чи можна ті клепки вставити, реально встановити мінімум і максимум споживання для кожної людини?

Одна, але невблаганна дама

Є, щоправда, одне питання, яке вони не вирішили. Вічне, як життя. Зветься воно — смерть. Скільки не хапай, не напихайся, як не розкошуй — віднесуть і закопають. Людина взагалі найтрагічніша істота на Землі. Бо вже з малих років усвідомлює, що прийде час — і помре. І з цією думкою має жити.

Але... з одним із наших нуворишів, коли він поклав на мій робочий стіл свій черговий опус про народне благо, я якраз і завів мову про те, що скільки не хапайте —від смерті не відкупитеся. І він прорік:

— Треба протриматися ще десять—п'ятнадцять років, а там — нові обрії. Медицина навчиться клонувати людські органи. Дає збої печінка — беруть з неї клітинки і вирощують, ставлять нову. Чи серце, чи нирки, чи легені — будь-що. Без проблем сумісності. І житиме той, хто кошти матиме, і сто п'ятдесят, і більше років. Повнокровно житиме, неабияк.

— Ну а, — кажу йому, — з головою як бути?

— Тобто?

— Перестане варити від старості, геть нічогісінько не розумітиме — яке то життя? А нову чи й утнуть — бо то ж таки не нирка, за всієї до неї поваги. А якщо й утнуть — може виникнути нова особистість у старому підремонтованому тілі чи ні? Який сенс?

— Нічого, з головою теж щось придумають, —оптимістично запевнив він.

Як вам такий фрукт? Залишається лише пофантазувати та й утнути белетристичну книжку. Про те, як багатенькі хлопці й дівчата усього світу об'єдналися, збудували десь у горах, біля джерел, на чистому повітрі, особливе супермісто, де все до їхніх послуг. І наука, й лікарі, й охорона, й найкраща армія з найкращою зброєю. І усі — напівбезсмертні, бо інакше небезпечно.

А там десь, унизу, вовтузиться решта людства, позбавлена великих учених (їх відбирають туди, на гору), позбавлена надто уразливої зброї, аби не полізли силою наверх. Лише за якісь заслуги верх сам може взяти до себе кого треба. А решта працює, воює між собою звичайною зброєю і т. ін. Нехай собі. В межах дозволеного. Десь перейде межу — залп з гори і нема проблеми... Ну а задля читабельності треба вплести в ту фантазію зворушливу історію кохання хлопця з напівбезсмертних до випадково ним побаченої смертної дівчини, в якої є смертний парубок. Або відповідної дівчини з гори до хлопця знизу, в той час як біля неї давно упадає свій, напівбезсмертний, чи у хлопця є рівня внизу. Ну, одне слово, щоб чуттєво-мелодраматичний трикутник був. Можна з присмаком трагедії. На тлі горішніх розваг. Захотіли хлопці згори побалакати, скажімо, з Вольтером. Направили експедицію, знайшли прах, клонували. Сидять, балакають. Круто. Захотілося полоскотати нерви жахами і посміятися потім — утнули Гітлера. Теж круто. А ще можна його судити й повісити. За минуле.

Шановні і не дуже письменники, дарую сюжет. Фантазуйте. Бо про сьогоднішню трагедію нашого народу ви або не вмієте написати, або не смієте, або немає грошей на друк.

Та облишимо фантазії. Бо хто б як не розкошував та не опирався смерті — вона невблаганна.

Планеті нашій, кажуть вчені, майже 4,7 мільярда років. Ядро її — важкі метали. І нестабільних атомних ядер там достатньо. Тому й досі діє у надрах земних природна атомна станція і гріє все навколо. І діятиме доти, доки не вичерпає радіоактивний матеріал. Гірники, які працюють у надглибоких шахтах, понад кілометр глибини, знають, яким жаром дихають надра землі. Наче під ними — пекло.

Поверхня планети, на якій ми живемо, — то просто певні сторони плит із відносно свіжою земною корою. Плити зіштовхуються, одна йде вгору, інша — вниз. Разом з нашим прахом і всім іншим. І в надрах розплавляється. Процес тих змін трохи задовгий. Від поверхні до безодні — кількасот мільйонів років.

Смішно змагатися з цими величчю й могуттю коротесенькому людському життю, в якій би пихатій особистості воно не сиділо. Бо й людське життя, й існування цілих держав від зачаття до фіналу, з точки зору Вічності, наче крапля дощу на розпеченій скелі. І зашкварчати не встигає...

Та годі про це. Повернімося безпосередньо до нашої теми. З індивідами, будемо вважати, розібралися. Чи може людина поіншому, ніж нині, ставитися до власного життя?..

А в нас — порядок…

Перейдімо тепер до загального, до державної і економічної політики цілих країн. Західна Європа, Канада, США, Японія, Австралія, Нова Зеландія — всі держави, населення яких становить так званий золотий мільярд людства, — чистенькі й прибрані. Ну хіба що за винятком лише деяких своїх міст і місць. А загалом —жорсткі екологічні й санітарні вимоги, жорстке відповідне законодавство. У Відні, наприклад, посеред житлового масиву — розмальований веселими фарбами сміттєпереробний завод, від якого — жодних пахощів, а диму менше, ніж від однієї цигарки. Прекрасно.

Тільки от як видобувається сировина, як винищуються дерева у країнах третього світу — в Африці, Південній Америці, — аби все те було надане для послуг золотого мільярда, мало кого у Європі чи США цікавить. Транснаціональним компаніям, які все те видобувають, постачають, переробляють, треба одне — аби менша собівартість, аби дешевше. Західний обиватель тішиться порядком у своєму домі й обирає до влади ту політичну силу, яка не похитне, а примножить його благополуччя. Він не готовий бодай на міліметр затягти паска, аби в тому-таки третьому світі сировина видобувалася за найпередовішими, екологічно жорсткими технологіями, з дотриманням суворих природоохоронних вимог. Тому не готовий йому пояснити необхідність таких витрат і західний політик... Бо думає про наступні вибори...

А Земля маленька. І те, що в тебе чистота і порядок, означає одне — може, трохи довше протягнеш. Рівно стільки, скільки треба природі, аби шкоду, завдану її атмосфері, наприклад, в Африці, відчули в Європі чи Японії. Ото і вся втіха. Потрібне масове розуміння, планетарне, якщо хочете: збитки, завдані природі в будь-якому куточку світу, —удар по всіх. І треба сказати, що започаткований у Західній Європі рух зелених, рух, який цікавиться усім світом, — то паросток планетарного мислення, вкрай необхідного для виживання.

Але чи здатні заможні країни зацікавлено (з позитивом щодо екології) відстежувати умови виробництва у країнах відсталих? І допомагати, навіть коли це наче й невигідно?

Що буде, те й буде…

Мабуть, потрібна нова філософія, нові підходи до людського життя на Землі, з певними загальноприйнятими правилами. Насамперед стосовно загальної демографічної політики. Китай, одна з найперенаселеніших країн світу, це відчув, і запровадив обмеження народжуваності дітей. Інші хіба не розуміють, до чого призводить зростання антропогенного тиску на планету? Обмеження потрібні, натомість кожна дитина має відчути, що вона бажана в цьому світі, що її появу вітають.

На заміну нинішнього: виживай, як можеш, що є, по суті, соціал-дарвінізмом, який панує поза "золотим мільярдом".

Бо люди таки мають домовитися і про закони проти розкошів, проти надуживання, і про необхідний мінімум, а це — їжа, житло, освіта, робота, медичні послуги. А для тих, кому цього замало, хто прагне обов'язково вирізнитися, жити, з його точки зору, ліпше, ніж інші, — запровадити певний максимум споживання. У житлі, техніці тощо. За успіхи у бізнесі, створенні робочих місць, впровадженні енергозберігаючих, екологічно чистих технологій, за солідні особисті внески в охорону природи. І, зрозуміло, для вчених найвищого рівня, особливо тих, чиї ідеї, розробки бережуть планету, можна й треба передбачити право на кращі умови.

Тобто можеш бути скільки завгодно багатим, шанованим, але на особисте споживання — розумні обмеження. Бо ж таки не хлібом єдиним, не втіхою від власних палаців має жити людина. Духовність таки ж суперник зажерливості.

І, безумовно, людство не має права загиджувати землю і її атмосферу виробництвом зброї.

Одне слово, людське життя має цінуватися, як щаслива путівка на планету Земля, отримувач якої повинен у жодному разі не насмітити, не нашкодити сучасникам і нащадкам. Для тих, хто не може обійтися без "ізмів", можна назвати це екологічним соціалізмом.

Та вірити в те, що люди здатні домовитися жити інакше, — наївно, чи не так?

Кілька слів про наївність

Згоден. Ще й як наївно!

Та чи є альтернатива? Немає. Сподівання на те, що парниковий ефект розсмокчеться сам по собі, ще наївніші, ніж надія на те, що люди здатні організуватися у справедливе й життєзбережуюче суспільство, що держави здатні не брязкати зброєю.

Але що буде, коли все йтиме, як нині? Тобто йде, як іде. Тоді сильніші — окремі люди чи держави —думатимуть, як вижити, не рахуючись з іншими.

Без перебільшення, якщо нічого не зміниться у глобальній політиці, якщо не будуть вироблені і втілені нові підходи до людської діяльності і природи, то дійде до війн відчаю, нового перерозподілу світу, битв за останні клапті ще зігрітої сонячними променями території. Філософія й ідеологія права сили буде швиденько до цього пристосована. Її не треба й придумувати, вона, власне, давно є. А оскільки в людства релігійних конфесій достатньо, то будь-який хрестовий похід чи джихад можна й освятити величезною купою слів.

Та все-таки надія на те, що людство здатне до розумної, гуманної і не шкідливої для природи самоорганізації життя, не така й наївна. Приклади, близькі до досконалості, з мого погляду, є. Їхня адреса — країни Скандинавії. В першу чергу —Норвегія і Швеція. Сезон полювання за добром собі подібних, який у решті людства тривав, а під різними гаслами триває й досі, вони завершили, здається, ще в епоху вікінгів, потім були лише деякі рецидиви. І облаштували досить справедливі суспільства, які живуть, що найцінніше, у гармонії з природою, з оточуючим середовищем. Щоправда, кількісно усіх скандинавів менше двадцяти мільйонів, майже 0,3 відсотка усього людства. Але невже їх приклад неповторний? Невже кожна молодша за віком країна має пройти такий самий довгий шлях, щоб затямити те, що затямили вони, тобто від душі намахатися ракетами й іншим мілітарним причандаллям? Невже трагедією усього людства має стати те, що різні країни сідали в поїзд відповідального перед власними нащадками життя в різні епохи?

З точки зору України, що ми можемо зробити? Яку політику проводити? Мені особисто зрозуміло, що треба поглиблювати, і не порожніми словами чи спекулятивно-виборчими гаслами політиків, співробітництво з Росією. Попри досить огидні нам викрики телекоментаторів типу Михайла Леонтьєва чи демагогів типу Жириновського (у нас такого добра, тільки з протилежними гаслами, теж вистачає), потрібне прагматичне єднання здорових економічних і духовних сил, здатних взаємно поважати і державність, і родинність нашу. Росія — це і люди, і територія, і можливості, які потрібні нам, а ми потрібні їм. Це ж, безперечно, стосується і Білорусі. У такій позиції — взаємне посилення і збільшення шансів на виживання наших нащадків.

Все інше — від лукавого. Бо реальні шанси наші, як і північного сусіда, у розумінні перспективи, у правильному розумінні власних інтересів та інтересів тих, хто вважає себе сильним світу сього і має свої глобальні підходи.

Чи, може, ви не вірите сумним прогнозам стосовно майбутніх природних катаклізмів? Поки грім не вдарить... Але ж тоді тільки і встигнуть наші нащадки, що перехреститися чи побожно скласти долоні на грудях. У мене немає жодних підстав не вірити таким видатним ученим, як академік Національної (тобто справжньої, а не з тих, що нині розплодилися) академії наук Дмитро Гродзинський, як десятки інших відомих вчених з різних країн світу. Вже не перший рік читаю їхні сумні прогнози про необоротні зміни, якщо й далі так хазяйнуватимемо.

Професор Московського державного університету Леонід Лєсков говорить про три можливі сценарії розвитку життя на Землі.

Перший — катастрофічний: люди забруднюють навколишнє середовище і для них самих не лишиться місця.

Другий: ресурсів на всіх не вистачить і добре житиме лише отой "золотий мільярд", решта гибітиме у злиднях.

Третій — оптимістичний: нові технології вирішують усі проблеми. Але для цього треба, зокрема в Росії, природну ренту вкладати в модернізацію промисловості, освіту і соціальне забезпечення, а не витрачати її на купівлю за кордоном яхт, палаців і футбольних клубів.

Чуєте, про що йдеться?!

Додайте до цього викладені вище пропозиції стосовно відмови світу від зброї і розкошів, і шанси на нові технології багатократно зростуть. У всьому світі.

Чи, може, ви глибше, ніж учені, вивчали цю проблему? Тоді й ті, хто вивчав, і хто взагалі нічого не вивчав, але кому вже за п'ятдесят, можуть повірити власним спостереженням. Згадайте, які були зими в Україні, коли нам було по десять—п'ятнадцять років, згадайте, які лежали сніги, як ще у березні ми ганяли на лижах, як чітко змінювалися пори року. І все змінилося за тридцять—сорок років! Не зими, а непорозуміння. Природа ще захищається від наших шкідливих кроків з останніх сил, то ось трохи на снігу і морози таки спромоглася, то СНІД насилає, то ще якусь трясцю придумає. Так, як вона чинить, зокрема, з тваринами, коли десь їх скупчується забагато — шле якусь пошесть. А ми б'ємо по наслідках, придумуємо ліки для себе. До першопричин не доходимо. Самі творимо апокаліпсис.

Не вважаю, що мої думки бездоганні чи бездоганно висловлені. Але гадаю, якщо дорогі нам наші нащадки, хоча б найближчі, маємо бодай замислитися. Для мене є очевидним, що нормально вижити може лише нове суспільство з якісно іншими стосунками у всьому світовому співтоваристві.

Як отримати подарунок…

(Початок на 1-й стор.).

Що стосується минулого року, то "Голос України" розповідав про тих, кому пощастило, і навіть були вміщені фото. Наші передплатники із Сумської області, торішні призери родина Населевських, нещодавно завітали до редакції і навіть поділилися, на що витратили гроші, — придбали онуку до випускного вечора костюм і туфлі. Інша справа, що не всі хотіли "світитися" зі своїми подарунками. Так само, як і цьогоріч, не всі побажали, щоб про них повідомляли в газеті.

Декотрі із спостережливих передплатників стурбовані тим, що доводиться отримувати в подарунки товари, вироблені в своїй же області. "З ваших повідомлень зрозумів, що все проходить регіонально, — пише Володимир Чуйко із села Морочно Зарічненського району Рівненської області. — Якщо в моєму регіоні виробляють сірники і посуд, то я й отримую такий подарунок, якщо він мені випаде. А як же розігрується автомобіль? Невже не можна все це показати по телевізору, щоб і ми бачили, або напишіть детальніше в газеті."

На жаль, свого каналу на телебаченні газета не має, показати сам процес не можемо, а описати — будь ласка. Отже, читач-рівненчанин має рацію: подарунки розігруються регіонально, тобто, ті товари, які виробляють на території області. Це робиться ще й тому, що не всі учасники розіграшу можуть приїхати за подарунком, і власним кореспондентам доводиться самим доставляти його до передплатника. Ви ж розумієте, що на території області це зробити легше.

Далі ваші листи з позначкою "Розіграш" розкладають у скриньки із зазначенням області. (Примітка: коли надсилаєте копії абонементів, не кладіть до конверта аж надто цікаві листи або інші документи — такий конверт до розіграшу може не потрапити, бо журналісти готуватимуть лист до друку. Тільки абонемент, ідентифікаційний код і позначка на конверті "Розіграш".) Створюється комісія, до складу якої входять представники відділів — соціальних питань та листів, аналітично-інформаційного та юридичного, один із заступників головного редактора.

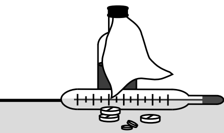
А потім починається найголовніше: зі скриньок, які розташовані по областях в алфавітному порядку, витягують конверти і в присутності членів комісії її секретар складає список щасливчиків на подарунки. (Примітка: на конверті з позначкою "Розіграш" індекс, адресу, прізвище, ім'я по батькові пишіть чітко і розбірливо.)

А от "тисячники" та автомобіль розігруються дещо інакше. Усі листівки на "Розіграш" складаються в одну скриньку. Оголошується подарунок і зі скриньки виймається листівка.

Знову наведу рядки з листа Володимира Чуйка з Рівненщини, у якому він зазначає, що хоч ні разу не потрапив до списку щасливчиків, все-таки "Голос України" передплачує з першого номера, бо "газета дуже подобається, вона справедлива, цікава". Схожих листів надходить дуже багато до редакції, ми часто друкуємо їх під рубрикою "Нам про нас". Так пишуть справжні шанувальники "ГУ" і вони додають наснаги в роботі всьому нашому колективу.

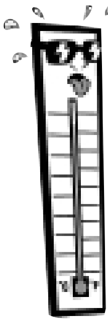
До речі, якщо хтось із передплатників бажає брати участь у розіграші, ласкаво просимо.

Марія ДАВИДЕНКО,
завідувач відділу соціальних питань та листів, заступник голови комісії розіграшу подарунків.

«ЛІКАРНЯНИЙ ЛИСТОК»

— Здрастуйте, безплатний лікарю! — Здрастуйте, безнадійно хворий!

Спочатку — операція, а потім розберемося

У 45-річного мешканця селища Шандригolове Краснолиманського району виявлено туляремію. Ще у січні чоловік звернувся до лікарні зі скаргами на гострий біль у паху. Встановити точну причину місцеві ескулапи не змогли і поклали пацієнта на операційний стіл. Після хірургічного втручання, хворого виписали із лікарні, однак симптоми поновилися, і чоловік знову звернувся до медиків. Аналізи засвідчили, що пацієнт хворий на туляремію бубонної форми. Зараз його госпіталізовано до інфекційного відділення. Фахівці санепідстанції встановлюють імовірне джерело захворювання. Туляремія — гостре інфекційне зараження, яке передається людині від гризунів і зайців під час безпосереднього контакту чи через воду, солому, продукти. Джерелами інфікування також можуть бути комахи і кліщі.

Ліна КУЩ.

Вистачає і десяти секунд

Першу тисячу пацієнтів обстежено на новому цифровому рентгенівському діагностичному комплексі "Індіаскан-01" у Рівненській міській об'єднаній дитячій лікарні. Цю найсучаснішу розробку Харківського заводу рентгенобладнання "Квант" місто придбало для обстеження підлітків, передусім призовників, тоді як досі цю функцію виконували "дорослі" поліклініки. Переваги новинки у тому, що попередній результат обстеження — рентген — лаборант бачить на моніторі вже через 15-20 секунд, а під час аналізу рентгенівського зображення має змогу багаторазово збільшувати його окремі ділянки, що виключає діагностичні помилки. Апарат використовується не лише для профобстежень, а й для оперативного визначення діагнозів різних хвороб. До того ж на ньому променеве навантаження у 10-12 разів менше, ніж у старих апаратах. А робоче місце рентген-лаборанта — це вже не колишні громіздкі пульти, а сенсорний комп'ютер, в якому закладена програма "Нерон", яка дає змогу довічно зберігати картки на кожного пацієнта.

Марія КОРНІЙЧУК.

Рівне.

На знімку: лікар-рентгенолог Юрій КОРШЕВНЮК аналізує результати обстеження.

Фото автора.

Програма "Онкологія": діагноз МОЗ поставила Рахункова палата

Злоякісна пухлина — не вирок, а... боротьба за виживання. Її успішність багато в чому залежить від фінансової спроможності держави і пацієнта.

В Україні прийнято державну програму "Онкологія". Вона охоплює 2002-2006 роки. Однак боротьба з раковими захворюваннями не обмежиться цим терміном.

Проблема онкологічних захворювань виходить далеко за рамки медичної. Завдання фахівців — знайти оптимальні шляхи лікування онкохвороб, підняти соціальну значущість урятування від цієї недуги ("ракова" смертність посідає друге місце у світі після серцево-судинних патологій).

Лікарі зазначають, що сьогодні в нашій країні нема єдиних стандартів лікування онкохворих (у цивілізованому світі вони існують). Кожен регіон лікує, як вважає за потрібне. Лікує, виходячи не з потреб у необхідному комплексі допомоги у разі того чи того захворювання, а зі своїх можливостей.

Відомо, що хворобу легше відвернути, ніж лікувати. На жаль, сьогодні система профогледів практично знищена. При цьому дана випробувана в медпрактиці система не потребує великих витрат. Для її реанімації необхідні кваліфіковані кадри і використання інструментальних методів дослідження. Тоді ефективність профілактики онкозахворювань може становити до 70%. Сьогодні ж вона не перевищує і 20% по Україні.

Але повернімось до грошей. Результати перевірки Рахунковою палатою використання коштів держбюджету України, виділених вітчизняному МОЗ на забезпечення медичних заходів Державної програми "Онкологія", виявилися невтішними. На своїй колегії, яка відбулася торік і на яку запросили представників відомства, що відповідає за здоров'я народу, Рахункова палата оголосила перелік порушень і претензій, виявлених під час ревізії грошової політики Міністерства охорони здоров'я під час виконання онкологічної програми. Зокрема, медичним чиновникам зауважено за незаконну й неефективну витрату бюджетних коштів. Міністерство також звинуватили в тім, що за два роки дії програми "Онкологія" воно не забезпечило онкохворих якісною і своєчасною, гарантованою державою, безплатною медичною допомогою.

У діагностичному кабінеті

Щорічно в 160 тисяч співвітчизників діагностуються злоякісні утворення, 75 тисяч помирають від онкологічних захворювань. На онкообліку сьогодні стоїть близько 800 тисяч чоловік.

Прокоментувати ці висновки ми попросили тоді ще заступника міністра охорони здоров'я України Володимира Загороднього (днями указом Президента він звільнений з посади).

— Коли почалася реалізація цієї програми (2002 рік), ресурсного забезпечення для її комплексного вирішення практично не було. Тоді фінансування централізованих заходів становило лише 41,8%. Зрозуміло, що і мови не могло бути про повноцінне виконання цієї програми. Якщо говорити про забезпечення лікарськими засобами, то більше було головного болю, ніж користі.

У 2003 році вперше на 100% профінансовано централізовані заходи програми "Онкологія".

У попередні роки пробували закуповувати дороге устаткування. Витрати на нього йшли окремим рядком. Воно потрапляло в онкологічні лікарні, але не було цілеспрямованим. У 2003 році крім лікарських препаратів уперше закупили нову діагностичну техніку. Регіони одразу відчули позитив. У деяких лікарнях на той час устаткування повністю вичерпало свій ресурс і застаріло.

Щодо претензій Рахункової палати до МОЗ. Це огульна фраза. Якщо йдеться про незаконне використання чого-небудь, то за це хтось повинен відповідати. Якщо говоримо про "неефективне використання", то в медицині взагалі ефективність використання лікарського засобу можна оцінити лише після закінчення лікування, за його результатами.

Я розумію, що такому шановному органові держави, як Рахункова палата, необхідно виправдовувати свою діяльність, але в даному разі, гадаю, має бути певна етика у відносинах між центральними органами виконавчої влади.

У принципі треба згодитися з висновками Рахункової палати про те, що в реалізації цієї програми не було комплексності. Її нема і сьогодні. Хотілося б, щоб на перспективу все-таки були визначені пріоритети.

У нас залишається єдина проблема, в чому нам дорікають: це відсутність протоколів лікування онкологічних захворювань. (У них інформація про ліки, препарати, методики, використовувані під час лікування.) Це свого роду керівництво для лікаря. Але сьогодні роботу над протоколами практично закінчено.

І про забезпечення хворих онкопрепаратами. У 2002 році ми забезпечували потребу онкологічних клінік у ліках відсотків на 15. У 2003-му — на 20—35%. У 2004-му — думаю, на рівні 40%.

На мою думку, забезпечення лікарськими препаратами регіональних онкологічних лікарень можна спокійно здійснювати через субвенцію (грошова адресна допомога регіонам через бюджет). У такому разі міністерство просто контролювало б використання цих коштів, і до нього було б менше претензій.

■ ГРОМАДСЬКИЙ КОНТРОЛЬ

Я вам пишу, а ви мовчите...

Щоб представники влади нормально функціонували, не брали хабарів і не ставили особисті інтереси вище за державні, соціум повинен їх контролювати. Серед передвиборних обіцянок Віктора Ющенка і виданих ним у той час проектів перших президентських документів був указ про створення системи народного контролю за діяльністю органів державної влади.

За словами голови всеукраїнської організації "Громадський контроль" Василя Волги, тоді "помаранчевий" кандидат обіцяв завізувати його в першу декаду свого президентства. На жаль, указ, що дає "добро" народу на контроль обраної ним влади, досі не підписано. Василь Волга сумнівається в щирому бажанні Президента зробити дії влади прозорими і демократичними.

На прес-конференції в понеділок він заявив, що був викликаний на переговори до "високого чина" в секретаріат Президента, який нібито його попросив виступити... проти ініціативи громадського контролю над органами влади. "Громадський контроль" направив звернення В. Ющенку зі своїми пропозиціями на підтримку обіцяного указу. Однак протягом півтора місяця відповіді не отримав. Повторне звернення до глави держави організація направила днями. Якщо в найближчі тридцять днів (згідно із законодавством) не буде жодної реакції на повторне послання, В. Волга має намір звернутися до Генпрокуратури з приводу порушення Закону України "Про звернення громадян".

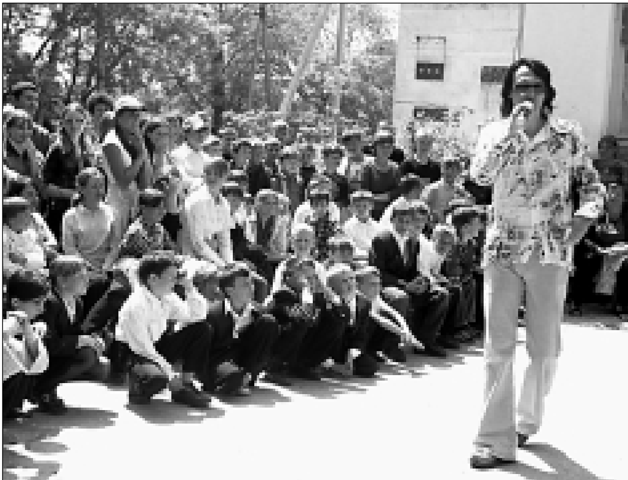
Ольга ВІТЕР.

Від зміни назви суть не зміниться!

До редакції газети надійшов лист від дівчинки із Сумського інтернату, яка запитує, чи приїдуть до них ще ті чудові артисти, які були минулого року з концертом "Молодь — наше майбутнє!". На це запитання відповіли в Українському молодіжному центрі. Саме він організовував цю акцію.

УМЦ існує при Міністерстві у справах сім'ї, дітей та молоді вже шість років. Молодіжні акції, відвідування дитячих будинків, шкіл-інтернатів для сиріт, притулків, виправних колоній для неповнолітніх... На сьогодні немає в Україні області чи регіону, де не побувала б творча група вітчизняних артистів, психологів, журналістів, об'єднаних думкою про малят з фізичними вадами, сиріт або дітей, позбавлених батьківського піклування. І матеріальна допомога, як звикли вважати багато хто з нас, це аж ніяк не найголовніше. Діти шукають спілкування, розуміння, чогось яскравого і захоплюючого. І довго після закінчення акції до організаторів надходять листи від дітлахів.

До речі, й найважчими проблемами, з'ясувалося, дітям легше ділитися не з викладачами чи вихователями інтернату. Лікарі-наркологи, психотерапевти, спортсмени їздили восени в ті регіони України, де найгостріша проблема наркоманії та СНІДу, і змогли викликати довіру в аудиторії, яка зазвичай мало з ким відверта. Акція "Творча молодь проти наркоманії та СНІДу", за словами самих наркозалежних, відкрила їм очі на власне життя. Разом з учасниками їздив хлопець, який зміг кинути вживати наркотики, змінив силою власною волі самого себе і все навколо себе.

Під час концерту у рамках акції "Молодь — наше майбутнє!"

— Для нас бачити в очах слухачів розуміння, усвідомлення того, що ми намагаємося до них донести — це найкраща нагорода, — каже директор Українського молодіжного центру Олена Куцевалова. — І якщо бодай одній дитині ми змогли допомогти — це вже щастя!

Разом із зміною керівництва змінилася і назва організації. Міністерство у справах сім'ї, дітей та молоді тепер називається Міністерство молоді та спорту.

— Хоча з назви зникли слова "діти" та "сім'я", проблеми сиріт чи багатодітних родин залишаються, — пояснює Олена. — Сподіваємося, що ми, за підтримки нашого міністерства, зможемо продовжувати свою діяльність, допомагаючи тим, хто насправді цього потребує!

Дарія ГОРСЬКА.

“Якщо в тебе є те, що не слід “виносити з хати”, не лізь у політику”

Міністр культури Хелена ДЕМАКОВА представляла Ригу на конференції Ради Європи з питань політики у сфері ЗМІ, що відбулася в Києві. У запропонованому її учасникам рейтингу свободи мас-медіа Латвія посідає 10-е місце, випереджаючи не тільки найближчих сусідів — Литву з Естонією, а й, приміром, США з Великою Британією.

— Увесь час хочеться на передній план цієї дискусії винести політичні проблеми — мовляв, десь отака цензура чи десь отака війна. Але є ще дві величезні проблеми, пов’язані з діяльністю ЗМІ й чітко навіть не сформульовані, — каже пані Демакова. — Я маю на увазі все це кримінальне середовище, що ніяк не регулюється і знаходить відбиття у таких огидних явищах, як, приміром, дитяча порнографія. І друга проблема, котра взагалі, як на мене, поки що на належному рівні не аналізується, — це влада засобів масової комунікації.

Слід зазначити, що проблема тиску влади на пресу для Латвії не така актуальна, як для України. Принаймні зроблені як під копірку новини на різних каналах латвійського телебачення під час хоч би там яких виборів важко собі навіть уявити. За словами Демакової, політиків критикують нещадно.

— Коли виникла ідея побудувати в Ризі нову бібліотеку, мені треба було дістати спонсорські кошти. Я розпочала переговори з великими компаніями —”Майкрософт”, “Оракл”, іншими, беручи за приклад Сінгапур, де саме так і чинили. У той момент, коли я відчула, що наше суспільство проти цієї схеми, я відразу ці переговори припинила. А громадське телебачення повідомило, нібито я підписала ексклюзивний договір з “Майкрософтом”. Якби я звернулася до суду, могла б отримати чималу компенсацію за наклеп. Але я вирішила цього не робити.

— Про вас часто пишуть неприємні речі?

— Нечасто. У мене найвищий рейтинг з усіх міністрів... Карикатури, щоправда, малюють і досить смішні.

— В особистому житті копирсаються?

— Може, й копирсалися б, але в мене все надто пристойно і нудно, одягаюсь досить консервативно. А втім, мою пристрасть до рожевого кольору, що його я ношу влітку (у мене є рожевий рюкзак та інші речі), обігравали. З другого боку, гадаю, в цьому “копирсанні” не засоби масової інформації винні. На посаді міністра, а поготів культури, має бути людина досить перфектна. Якщо в твоєму особистому житті є щось таке, чого не слід “виносити з хати”, тоді не лізь у політику.

— Чи повинні залишатися табу для преси і хто їх має визначати?

— Це великою мірою визначає традиція, хартії прав людини, універсальні принципи, завдяки яким ми почуваємося європейцями.

— Чи існує у вашій країні держпідтримка преси?

— Дотується культурницька преса, і на це витрачають величезні держкошти. У нас такий “Культура-капітал-фонд”, де гроші роздають тільки експерти, і в мене там тільки один голос у великій раді. Я сиджу тихо і не втручаюся. Через цей фонд, приміром, цілком дотується чудовий журнал з візуального мистецтва “Студія”, що виходить 6 разів на рік. Експерти розподіляють гроші щороку на конкурсній основі. Якщо ця “Студія” раптом скотиться вниз у професійному плані, гроші їм ніхто не дасть. І газета культурницька щотижнева дотується — десь на 100 тисяч доларів на рік, і театральний журнал, і кіножурнал. Я багато їжджу Латвією і цікавлюся, що читають люди в місцевих бібліотеках. Культурницьку пресу вони замовляють. Тим більше що купити її можуть не всі. До речі, на дотації бібліотекам у нас теж йдуть величезні державні гроші — цього року передбачено майже 10 млн. доларів.

— Як вам удалося знайти гроші на реконструкцію Домського собору?

— Поки що грошей дали тільки невелику частину, ремонт триватиме близько 10 років. Ми реконструюватимемо собор не як концертний зал і не як культову споруду, а як єдину, можливо, навіть найкоштовнішу пам’ятку нашої культури, котрій незабаром виповниться 800 років! Це заслуга цілої команди, заслуга Народної партії, членами якої є і я, і Раймонд Паулс, котрий теж сказав своє вагоме слово.

Найголовніше в демократії — це вписати проблему в громадську думку.

Ми тепер будуємо нову національну бібліотеку, концертний зал, музей сучасного мистецтва. І цим пишатимуться і молоді росіяни, і українці, і грузини, і білоруси Латвії.

— Чи достатньо представлена українська культура в Латвії і латвійська в Україні?

— Гадаю, культурні контакти досить активні. У січні успішно пройшов український тиждень у Латвії, у нас дуже активне українське культурне товариство. 60 тисяч людей у Латвії визнали себе українцями. Головне, що може зробити держава в цьому напрямі, це підтримувати ініціативи знизу.

Ми пишаємося зіркою латиської сцени — тенором Олексієм Антоненком, який народився в багатодітній українській родині. Його тепер запрошують і Ковент-Гарден, і Віденська опера, і Метрополітен-опера, і нам він уже не належить, але це — наша гордість. Він готує такий смачний борщ, що я кожного разу, зустрічаючи його в опері, кажу: “Ти б навчив мене цей борщ варити!”

Розмовляла Ганна ЛУКАНСЬКА.

■ СПОРТ

Ліга слово тримає

Бокс. Нагадаємо, що Національна ліга професіонального боксу України (НЛПБУ) в лютому провела перші бої за звання чемпіона країни. Тоді в залі столичного концерт-холу “Фрідом” власниками заповітних поясів стали Олександр Гуров і Юрій Барашьян. В інтерв’ю “Голосу України” президент НЛПБУ, народний депутат Микола Лісін пообіцяв регулярно проводити поєдинки за звання національного чемпіона серед професіоналів в усіх категоріях.

Ми поцікавилися в НЛПБУ, як виконуватимуть обіцянки. Її перший віце-президент і головний тренер Михайло ЗАВ’ЯЛОВ повідомив:

— “Фрідом” знову стане ареною цікавих подій. Там 20 березня відбудеться кілька оглядових поєдинків. Адже ми постійно шукаємо нові таланти. Далі в півфінальних боях чемпіонату країни зійдуться харків’янин Сергій Федченко та Сергій Лях із Кам’янця-Подільського (вага 63,5 кг), Віктор Зінов’єв (Кривий Ріг) і білорус (наші змагання відкриті) Данило Прокопчев (76,2 кг).

Нарешті про центральні події — чемпіонські бої. Спершу сперечатимуться чемпіон світу за версією IBF Віктор Фесечко з Кіровограда і вінничанин Володимир Боровський (69,8 кг). А потім до боротьби стануть напівважковаговики (79,3 кг) В’ячеслав Узелков (Вінниця) і чемпіон Білорусі Дмитро Адамович.

Не обійдеться й без міжнародного поєдинку. Рейтингову зустріч проведуть чемпіон України Юрій Барашьян із Феодосії та Енріке Карлос Кампос (Уругвай).

Пастухи дрейфуючих крижин

Перше тепло зазвичай приносить нові мрії, сподівання й очікування. Любителям зимової риболовлі воно додає адреналіну, адже лід стає непевним. Декому, мабуть, доведеться дрейфувати на крижинах. І тут усе залежатиме від оперативності, вміння й досвіду рятувальників.

У закордонному кіно рятувальник — це дуже романтично. Безстрашні чоловіки, героїчні вчинки, хепі-енд. У наших реаліях чоловіки ще героїчніші. Бо таку саму роботу виконують за копійки. Заробітна плата начальника рятувальної станції у м. Українка Обухівського району Київщини не дотягує до 300 гривень. Микола Самусь очолив станцію три місяці тому. З гіркою посмішкою показує технічне оснащення. Дебаркадер, який годиться хіба що для зйомок кіно про післявоєнні роки. Катер, до котрого не завжди є бензин. Територія, яку мають обслуговувати, офіційно невелика (500 метрів на два кілометри). Але “куди треба, туди й ідуть”. Добре, що телефон працює. По допомогу звертаються і просто громадяни, і колеги з МНС. Вони, до речі, вже готуються до можливого рятування любителів крижаного екстриму. Але їхні дії закінчуються на тверді. Коли треба діставатися човном або катером — то вже справа рятувальників.

Власне станція підпорядковується київській водолазній комунальній службі. Але фінансування там мізерне, а таких станцій лише у Київській області дев’ять. Допомагають “еменесники” — взялися відремонтувати катери, щось підправлять, навіть складали плани технічного переоснащення. Та у їхніх статтях витрат ці станції не враховані. От і виходить, що начебто і без рятувальників лишатися не можна, і працювати за таких умов бажаючих небагато. Нині штат — шість чоловік передпенсійного віку. А у кращі часи було 15, навіть кваліфіковані медсестри працювали.

Рибалки, з якими довелося спілкуватися, рятувальників поважають. Минулого року ті врятували 21 особу, які дрейфували на відколотій крижині. Кажуть, було страшно, і здавалося, що за порятунок готові віддати все. Але, зійшовши на берег, розбіглися. Навіть “дякую” не всі казали. Боялися, що за порятунок доведеться платити гроші. Серед нинішніх рибалок Микола Петрович побачив минулорічних знайомців. Він не сердився, лише нагадав про скоре тепло і підступну весняну кригу. Каже, якщо доведеться — рятуватиме. Але вважає, що гроші за такі послуги платити все-таки треба.

Анастасія СИРОТКІНА.
Фото автора.

У світі найширшого застосування набула технологія вдування пиловугільного палива. Практично нині не будують доменних печей, в яких не використовували б цей метод

Віктор ПИНЗЕНИК, міністр фінансів: "Минулий уряд приховав надходження до державної казни близько 17 млрд. гривень"

Замість коксу

Перший успішний досвід виплавки чавуну із використанням коксу датується 1735 роком. Легенда стверджує, що англійський промисловець А. Дербі шість діб провів біля доменної печі в очікуванні результатів експерименту. Коли надвечір шостого дня піч дала бажаний чавун, щасливий винахідник заснув біля домни.

Сьогодні українські металурги виробляють чавун здебільшого за технологією, якій уже 170 років. Винятком є лише Донецький металургійний завод, де використовується метод вдування пиловугільного палива (ПВП) у горн доменної печі. Саме тут в 1980 році збудовано першу в Європі промислову установку. З того часу жодне вітчизняне підприємство не підтримало ініціативу, тоді як у світі вже 120 доменних печей переведено на нову технологію, котра дає змогу знизити собівартість чавуну, зменшити витрати коксу і природного газу, використовувати дешеві, а не дефіцитні марки вугілля.

— На заводах, розташованих на території колишнього СРСР, найлегшим замінником коксу вважали природний газ, — пояснює виконавчий директор Української асоціації підприємств чорної металургії Володимир Терещенко. — Газ коштував дешево, його використовувати було зручно, і не виникало особливих питань. А у світі найширшого застосування набула технологія вдування пиловугільного палива. Практично нині не будують доменних печей, в яких не використовували б цей метод.

Як каже заступник директора департаменту металургійної промисловості Мінпромполітики Микола Абросімов, лічити гроші змушує саме життя: у собівартості металопрокату вартість чавуну сягає 70 відсотків. Середня собівартість чавуну в галузі — 1200 гривень за тонну. З них половина — вартість коксу.

Саме про шляхи здешевлення витрат на виробництво чавуну йшлося на науково-практичній конференції, яка відбулася на базі ЗАТ "Донецьксталь". Фахівці наголошували, що використання ПВП надзвичайно ефективне: вартість однієї тонни коксу становить 1000—1100 гривень, тоді як тонна пиловугільного палива — 400—450 гривень. До того ж відпадає залежність від окремих марок вугілля для коксування, що імпортуються з Росії.

Чому ж, попри очевидні вигоди і численні міністерські програми, технологія не має широкого застосування? Кажуть, через значні капітальні витрати на початку впровадження. Реконструйована два роки тому на Донецькому металургійному заводі установка із вдування ПВП відповідає найсучаснішим вимогам доменної технології, вартість — 8 мільйонів доларів. Зате витрати коксу скоротилися на 25—30 відсотків. За оцінками металургів, нове обладнання виправдало себе за півтора року і тепер дає прибутки.

— Для кожного підприємства, залежно від потужностей, вартість оновлення буде різна, — каже В. Терещенко. — Комплекс з потужністю у 2,5—3 мільйони тонн чавуну коштуватиме 50—60 мільйонів доларів. Гадаю, за півтора-два роки ці витрати окупляться.

Найближчим часом до підприємств, де використовується технологія вдування ПВП, можуть приєднатися Маріупольський металургійний комбінат імені Ілліча та Алчевський металургійний комбінат, де вже розпочали серйозну модернізацію доменного виробництва. Металурги і науковці заговорили про створення науково-технічного центру, який розробив би типову технологію та обладнання, а на завершення — технологію доменної плавки із заміною половини коксу пиловугільним паливом без вдування природного газу. До речі, машинобудівники відчули попит ринку і вже навперебій пропонують елементи обладнання для майбутніх установок.

Ліна КУЩ.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Метан вугільних пластів — багатство, яке не використовують

■ ТОЧКА ЗОРУ

Колись, вирушаючи по вугілля до шахти, гірники брали з собою клітку с канаркою. Пташка ця дуже чутлива до наявності в повітрі метану. І якщо вона гинула — це свідчило: у виробку з'явився небезпечний газ. Сьогодні способи його виявлення досконаліші, але, на жаль, число жертв від вибухів і пожеж під землею щорічно обчислюється у світі багатьма сотнями.

Крім того, газ, що виділяється з вугільних пластів, виходячи на поверхню, в повітря, спричиняє потужний парниковий ефект, у 21 раз більший, ніж CO_2, котрий вважають головною причиною глобального потепління клімату. До того ж кількість метану, що надходить з вугільних пластів в атмосферу, дуже велика. Лише в Україні ця цифра наближається, на думку фахівців, до 2,5 млрд. куб. м на рік! А в США геологічний ресурс метану вугільних шарів у 8 разів більший, ніж у нас, у Росії — в 5, у Китаї — в 4 рази. Отже, загалом мова може йти про кілька десятків мільярдів кубометрів метану щорічно! Астрономічна цифра! Як і цифра, що характеризує світові ресурси метану вугільних пластів — 240 трлн. куб. м!

Ідея утилізації метану, котрий міститься у вугільних пластах, його цілеспрямованого добору не нова, але практично реалізувати її у світі почали приблизно чверть століття тому, в період сплеску інтересу до альтернативних джерел енергоносіїв, усвідомлення вичерпності мінеральних енергетичних ресурсів. Саме тоді, на початку 80-х років минулого століття, США стали піонером у виробництві газу з вугільних пластів. Сьогодні в Сполучених Штатах така технологія одержання метану — важливий елемент газодобувного виробництва: вона дає приблизно 40 млрд. куб. м газу на рік, що становить 7—8 відсотків загального обсягу його видобутку у країні. Роботи з вилучення метану з вугільних пластів провадять в Австралії, Китаї, Канаді, Польщі і Великій Британії.

Промисловий видобуток метану з вугільних пластів наприкінці 2005 року почнеться в Кузбасі. За рахунок цього тут збираються через якийсь час цілком задовольнити потреби регіону в природному газі, розв'язавши в такий спосіб низку економічних, соціальних та екологічних проблем Кемеровської області. Кузбас щорічно споживає майже 4 млрд. куб. м газу.

Зважаючи на те, що за запасами метану у вугільних пластах Україна на восьмому місці у світі, а вітчизняні родовища природного газу не в змозі задовольнити внутрішні потреби, немає, мабуть, необхідності доводити: технологія одержання метану з вугільних пластів має активно впроваджуватися в нашій країні.

Поодинокі приклади такої роботи є (Макіївка, Лисичанськ), але вони, як-то кажуть, погоди не роблять. Потрібні широкомасштабні рішення.

Технічна передумова для їхньої реалізації в Україні з'явилася. Я маю на увазі створення вітчизняною промисловістю пересувних азотно-мембранних станцій, здатних виробляти азот на місці його використання. А технологія витискування метану з вугільних пластів азотом — одна з найпрогресивніших. Її використовує найбільша американська компанія, що здійснює видобуток метану з вугільних пластів, компанія Amoco.

Вітчизняні азотно-мембранні станції допомогли ліквідувати декілька пожеж на шахтах, а тепер, коли їх використовуватимуть для одержання метану, могли б стати і надійним засобом профілактики таких пожеж. До того ж попереднє вилучення метану з вугільних пластів не лише знижує газонебезпеку видобутку вугілля, рятуючи життя багатьох шахтарів, а й підвищує продуктивність, рентабельність шахт. Безумовно, позитивним наслідком (про що вже йшлося вище) є і зменшення забруднення атмосфери за рахунок зниження викидів метану.

Завдяки майже цілковитій відсутності домішок закачування в трубопровід або газозбиральні системи метану, отриманого з вугільних пластів, може здійснюватися без попередньої обробки.

Як показує світовий досвід, економічно найбільш ефективно використовувати цей метан як паливо на теплоелектростанціях разом з вугіллям або як сировину для хімічної промисловості.

Водночас цей світовий досвід свідчить: становлення такого бізнесу, як вилучення метану з вугільних пластів, на першому етапі — процес капіталомісткий, тож потрібна активна підтримка з боку держави, щоб він розвивався динамічно.

Саме так діяли свого часу в США. Там у 80-х — 90-х роках державна підтримка виражалася у формі податкових кредитів. Це дало змогу молодій галузі успішно конкурувати з видобутком нафти і газу зі звичайних родовищ. Крім того, уряд США заснував спеціальні фонди, кошти яких надавали і надаються агентствам, об'єднанням і окремим компаніям на проведення наукових досліджень та експериментального видобутку.

І китайське керівництво, заснувавши 1996 року Китайську Об'єднану Корпорацію з метану з вугільних пластів (CUCBM), подбало про надання державної підтримки новій галузі.

А в наших умовах стимулом для розвитку видобутку метану з вугільних пластів могло б стати державне фінансування виробництва техніки, необхідної для одержання метану методом витискування його з вугільних пластів азотом. Ця техніка — насамперед азотно-мембранні станції. Затим — передача її в лізинг або вугільникам, або спеціально створеним підприємствам-операторам, у тому числі й СП. До речі, тут можна використовувати і китайський досвід. Контракти в рамках, заснованих CUCBM і СП, укладають на умовах угоди про розділ продукції, передбачено податкові пільги, щоб зацікавити іноземних інвесторів.

Важливим аргументом на користь розвитку видобутку метану з вугільних пластів є і те, що це зменшить залежність економіки, життєзабезпечення України від експорту палива, підвищить енергетичну безпеку країни. Значущість цього чинника нині, коли курс на євроінтеграцію визначився чітко й однозначно, більш ніж очевидна.

Не зайве також буде звернути увагу на те, що наслідком розгортання активної роботи з вилучення метану з вугільних пластів стане поява багатьох нових робочих місць і на підприємствах—операторах видобутку, і в низці галузей промисловості, котрі забезпечуватимуть їх технікою (азотно-мембранними станціями, бурильними агрегатами, трубами, компресорами тощо). До цього переліку варто додати й робочі місця в дослідних, проектних організаціях — промислове освоєння технологій одержання шахтного метану вимагає залучення чималих наукових сил.

Сьогодні імідж, рейтинг країни для світового співробітництва багато в чому визначається характером її промисловості, а широкомасштабне одержання метану з вугільних пластів — енергота природозбережна технологія XXI століття.

На думку американських експертів, світовий видобуток метану з вугільних пластів зростатиме і до 2020 року досягне 78 млрд. куб. м на рік.

Було б добре, якби ця цифра стала на декілька мільярдів кубометрів більше завдяки метану, одержуваному на той час з шахт України. Його американські експерти напевно не враховували...

Юлій ІОФФЕ,
народний депутат України.

Чи не є це початком кінця?

■ Є ПРОБЛЕМА

Україна платить величезні гроші за постачання газу та нафти із-за кордону й водночас витрачає придбані енергоресурси з шаленим марнотратством. Щорічно значна частина валютних надходжень, майже 7 мільярдів доларів, йде на оплату імпортних енергоресурсів. Загальний обсяг економічно доцільного енергозбереження в Україні до 2010 року становить 77,7—93,3 мільйона тонн умовного палива на суму 13,66—16,4 мільярда гривень, а вартість заощадженої кіловат-години в 2—3 рази дешевша, ніж її генерація.

Для виготовлення будь-якого продукту придбаних енергоресурсів витрачається вп'ятеро більше, ніж, наприклад, у Німеччині, Японії чи Великій Британії. А люди вдома змушені спати одягненими, у школах та дитячих садках мерзнуть діти через нестачу саме цих марно витрачених газу та нафти. То чи може йти мова про конкурентоспроможність економіки і про вступ до ЄС з відкриттям своїх ринків?

У затвердженій Верховною Радою програмі діяльності Кабінету Міністрів України «Назустріч людям» питанням енергозбереження приділяється пріоритетне значення. І все-таки уряд приймає рішення про ліквідацію Державного комітету України з енергозбереження. Саме того міжгалузевого функціонального центрального органу виконавчої влади, який і має забезпечувати подолання кризової ситуації в економіці та енергетиці, виконання відповідних завдань цієї програми діяльності Кабінету Міністрів України.

П'ять років тому вже стояло питання про ліквідацію Держкомітету з енергозбереження, але тодішній уряд визнав стратегічно невиправданою передачу функцій Держкоменергозбереження Мінпаливенерго. Кому це вигідно? Хто кровно зацікавлений у знищенні центрального органу виконавчої влади, який почав наводити порядок у цій сфері.

Лише 2004 року за неефективне використання енергоресурсів складено протоколів з перерахування штрафних санкцій до державного бюджету на загальну суму 27,9 мільйона гривень. Комітетом залучено в Україну майже 40 мільйонів доларів кредитних коштів та більш як 10 мільйонів доларів грантів для виконання проектів з енергозбереження.

То що Україна втратить чи придбає від ліквідації Держкоменергозбереження, де працюють 65 фахівців, а фонд зарплати — 776 тисяч гривень на рік? Чи такі дії Кабміну вважаються одним з найбільших досягнень адміністративної реформи в Україні?

Сергій БЕВЗ,
начальник Управління економічної політики енергозбереження та міжнародного співробітництва Держкоменергозбереження.

Поспішаємо надійно

■ ТРАНСПОРТ

До залізничної галузі останніми місяцями прикута увага громадськості — через низку об'єктивних і суб'єктивних чинників, переоцінку набутків. Як у контексті нових реалій і суспільно-політичних процесів працює Львівська залізниця? Про це — розмова із начальником залізниці заслуженим працівником транспорту України Богданом ПІХОМ.

— Богдане Петровичу, як відомо, Львівську залізницю нещодавно нагороджено дипломом Всеукраїнського регіонального конкурсу якості продукції "100 кращих товарів України" в номінації "Роботи або послуги, які виконуються або надаються у побутовій та виробничій сферах". Розкажіть докладніше, про які послуги йдеться?

— Насамперед варто нагадати, що залізниця — це понад три сотні самостійних госпрозрахункових структурних підрозділів, об'єднаних в один комплекс. Функціонування цього комплексу спрямоване на виконання державних завдань, забезпечення пасажирських і вантажних перевезень, експлуатацію, ремонт та оновлення всього залізничного господарства — колії, рухомого складу, систем енергозабезпечення, зв'язку. Таке масштабне господарювання неможливе без розв'язання супутніх завдань. Наприклад, у локомотивному депо Дрогобич введено в експлуатацію високоефективний комплекс утилізації токсичних промислових відходів і потужну промивально-пропарювальну станцію із найсучаснішим обладнанням. У такий спосіб розв'язано проблему промивання цистерн без шкоди для довкілля. Потужність цієї станції — 200 цистерн на добу. На території депо ви не побачите нафтових плям. А навколишня курортна зона не потерпає від токсичних відходів.

— Ви були в складі української делегації, яка зустрічалася з міністром транспорту Росії Ігорем Левітіним. Які з обговорюваних питань безпосередньо зачіпають інтереси Львівської залізниці?

— Наша залізниця розташована на основних транзитних шляхах України, що ввійшли до складу міжнародних транспортних залізничних коридорів. Обидві сторони — українська і російська — зацікавлені у збільшенні транзитних перевезень. Згідно із домовленостями, ми з російськими колегами — нашими стратегічними партнерами — спільними зусиллями оновлюватимемо рухомий склад, узгоджуватимемо тарифну політику.

— Пасажири й інші користувачі чекають на прискорення руху поїздів...

— Передбачено, що до 2011 року швидкість руху зросте на різних ділянках залізниці від 100 до 140 кілометрів за годину. Прискорення руху відбудеться за рахунок ремонту колії, заміни стрілочних переводів, "лікування" земляного полотна, обладнання переїздів. Минулого року почав функціонувати вагон для контролю колії із сучасними комп'ютерними технологіями. До електронної пам'яті внесено паспортні дані перспективного впровадження прискореного руху поїздів на дільницях Львів—Красне, Красне—Здолбунів, Красне—Тернопіль—Підволочиськ, Львів—Мостиська II. Через недбалість водіїв і постійне потрапляння під локомотиви автомобільного транспорту ми розпочали переобладнання шлагбаумів на дорогах першої і другої категорій. Незабаром вони повністю перекриватимуть проїжджу частину дороги і не залишатимуть для водіїв жодної можливості об'їхати їх. Ці заходи також сприятимуть і швидкості руху, і безпеці.

— Останнім часом доводиться чути про так звану непрофільну діяльність українських залізниць. Мовляв, від цього потерпає головна справа — вантажні й пасажирські перевезення.

— Такі закиди здебільшого зумовлені нерозумінням специфіки діяльності транспортної галузі. Наше господарювання — багатофункціональне і різновекторне. Можливо, комусь здається, що без капітального оновлення вокзалів можна було б обійтися. Насправді це не так. Бо якщо ми рівняємося на європейські стандарти — а саме такий курс проголосив Президент Віктор Ющенко, — маємо усвідомлювати, що у всьому цивілізованому світі високоякісний сервіс, комфорт, естетичний дизайн — це також економічні категорії. Хибним є й твердження про те, що соціальна сфера, яку ми утримуємо й підтримуємо, позначається на тарифах. Ми сплачуємо всі податки, і соціальна інфраструктура ніяк не позначається на собівартості наших послуг. Підтримуючи програму уряду, ми впродовж перших ста днів його діяльності додатково сплатимо до бюджету п'ять мільйонів гривень. Нині немає більш соціально спрямованої галузі, окрім Укрзалізниці. Добре це чи ні? Поміркуйте самі: попри те, що вільних коштів немає, ми дотуємо збиткові для залізниці пасажирські перевезення.

— Повернімося ще раз до євростандартів. Що зроблено, що планується?

— Торік відновлені нами дизель- та електропоїзди посідали призові місця на виставках рухомого складу в Києві. За участю Львівської залізниці здійснено технічне переоснащення рефрижераторного депо Тернопіль для капітального ремонту пасажирських вагонів. За останні роки ми придбали сім нових електро- і дизель-поїздів. Повністю автоматизовано процес продажу провідниками квитків у поїздах приміського сполучення. Триває автоматизація робочих місць товарних касирів, цілковита автоматизація локомотивних депо. А про великі наші проекти вже відомо широкому загалу.

Як наголошував під час зустрічі у Львові Президент Віктор Ющенко, євростандарти передбачають відповідні моральні стандарти — на рівні свідомості кожного. Ми налаштовані працювати прозоро. Колектив залізничників спроможний протидіяти вірусові так званих "тіньових схем", бо має міцний, вироблений роками моральний імунітет і самоповагу.

Я дивлюся в майбутнє з оптимізмом і готовністю до добрих перемін. Бо, зрештою, всі радикальні новації і "прискорення" ми завжди програмували самі, відчуваючи віяння часу, суспільні потреби. Для виконання саме таких завдань ми готуємо молоді кадри, підвищуємо кваліфікацію керівників різних підрозділів. І за всяких обставин залишаємося вірними константі залізничників: поспішаймо надійно.

Розмову вела Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

Від редакції.

Завтра начальникові Львівської залізниці Богданові Піху виповнюється 50 років. Колектив "Голосу України" щиро вітає свого героя і постійного читача з полуднем віку. З роси і з води, шановний ювіляре!

■ АКТУАЛЬНО

Відходи — в доходи!

Хмельницька область.

У Кам'янці-Подільському, можливо, збудують сміттепереробний завод з найчистішим технологічним циклом. Усі витрати бере на себе київська компанія "Еко-ком". Підприємство розміститься на території старого сміттєзвалища. Тут сортуватимуть щодоби по 100 тонн накопиченого за 50 років непотребу. Відбиратимуть папір, скло, метал, пластик, а решту, використовуючи високотемпературне плавлення, перетворюватимуть на шлаки та газ.

Віра ШПИЛЬОВА.

Дорогою зникло півтора мільйона

Житомирська область.

На ліквідацію боргів із заробітної плати збанкрутілих та ліквідованих до 2004 року сільгосппідприємств Житомирщини уряд виділив 3 мільйони 660 тисяч гривень. Але мало не половина грошей, понад 1 мільйон 600 тисяч, так і не потрапили за призначенням. Як повідомив перший заступник прокурора області Анатолій Чумаченко, це сталося з вини посадовців Бердичівського, Андрушівського, Радомишльського та Ружинського районів, які внесли до офіційних документів неправдиві дані, тож кошти пішли тим, хто не мав права на їх одержання.

В області порушено чотири кримінальні справи, які пов'язані з боргами із зарплати. Але якщо раніше у прокурорських документах фігурували керівники господарств, то тепер — посадовці районного рівня.

Олексій КАВУН.

Час зарплаті виходити з тіні

Торік багатьох хвилювало, чи результативне буде рішення про зменшення податку з доходів фізичних осіб і про встановлення для них єдиної ставки в 13 відсотків. З'ясувалося, що місцеві бюджети одержали загалом від оподаткування навіть більше запланованого. Лише від єдиного податку з доходів фізичних осіб у Дніпропетровській області надійшло 1,2 мільярда гривень. Це майже стільки ж, як і 2003 року, коли його середня ставка становила 18 відсотків.

А фактично за нової системи в місцеві бюджети області надійшло на шість відсотків більше коштів від податку з доходів фізичних осіб, аніж очікувалося. Але ж прибутковий податок — це не багато не мало, а дві третини наповнення місцевих бюджетів.

Керівник державної податкової адміністрації в Дніпропетровській області Олександр Воссін вважає, що ще чимало грошей ховають у тіні, й завдання полягає в тому, щоб на загальнодержавному й регіональному рівнях створювати умови для цілковитої легалізації всіх "зарплатних" потоків.

— У малому бізнесі, — каже Олександр Воссін, — офіційно середня зарплата вдвічі нижча, ніж в області. Така само картина і на багатьох навіть успішно працюючих підприємствах. А в деяких фірмах її показують удвічі нижче прожиткового мінімуму. Якщо вважати, що на таких суб'єктах підприємницької діяльності сьогодні трудиться приблизно триста тисяч осіб, або кожен четвертий працюючий в області, то можна припустити, що сьогодні в тіні перебуває від чверті до третини всієї заробітної плати в регіоні.

Торік число приватних підприємців на Дніпропетровщині зросло на 5 тисяч і становить 135 тисяч. На 2 відсотки скоротилася кількість платників фіксованого податку. Це пояснюється тим, що на місцевих ринках ціни часом вищі, ніж у супермаркетах. Крім того, ті, хто працює за єдиним податком, сьогодні наповнюють місцеві бюджети лише на 2—3 відсотки. Більша частина заробленого ними, за твердженням податківців, перетворюється на так звані тіньові розрахунки і нагромадження.

Щоб ефективніше боротися з такою практикою, фахівці податкової служби пропонують докладніше вивчати структуру собівартості товарів і послуг кожного підприємства і на основі цього визначати розміри реальної зарплати. Крім того, працівники податкових інспекцій разом з органами місцевої влади дедалі активніше переконують підприємців, керівників підприємств і фірм підвищувати зарплату своїм працівникам відкрито й відмовитися заради загальної справи від "преміальних у конвертах". Тільки цього року на засіданнях комісій, створених при місцевих радах (із приводу зростання заробітків, вчасності їх виплат і якнайшвидшого погашення боргів), заслухано більш як двісті керівників різних суб'єктів господарювання. У результаті цієї кампанії до бюджету вже надійшло додатково більш як 60 тисяч гривень. Чимало уваги приділяється і питанням дотримання податкового законодавства безпосередньо на підприємствах. Як наслідок, лише цього року в бюджети донараховано понад 120 тисяч гривень податку з доходів фізичних осіб, штрафних санкцій і пені.

Сприяє загальній меті і те, що майже щомісяця співробітники податкової міліції виявляють на території області по одному нелегальному конвертаційному центру, через які безготівкові кошти переводять у "чорний нал", призначений для різних "тіньових" виплат. За приблизними підрахунками, через такі центри проходять мільйони неврахованих гривень. А це теж поки що незадіяний резерв у податкових надходженнях з доходів фізичних осіб, що має проходити через бюджетну касу.

Є й інші резерви зростання. Так, торік в області загальними зусиллями вдалося помітно зменшити число збиткових підприємств і помітно збільшити надходження до бюджету від податку на прибуток, до того ж за зниження його ставки з 30 до 25 відсотків. Саме за рахунок цього податку Дніпропетровщина вперше за останні роки навіть поставила своєрідний рекорд, зібравши загальну суму податків у 5,3 мільярда гривень, що на півмільярда більше, ніж 2003-го. Крім того, вперше за останній час вдалося ліквідувати в області прострочену заборгованість з відшкодування податку на додану вартість. Сумлінним експортерам повернули цілком понад мільярд зароблених ними гривень. А тих, хто намагався нечесно заробити на цих операціях, суворо покарали, у тому числі й гривнею. Виявивши низку спроб незаконного відшкодування ПДВ на загальну суму в 600 мільйонів гривень, податківці повернули ці гроші державі. До речі, такої суми з лишком вистачило б на фінансування всіх бюджетних організацій Дніпропетровська.

Ще чимало треба попрацювати і з тими фірмами, які, користуючись недоліками вітчизняного законодавства, примудряються зі своїми великими оборотами перераховувати до бюджету буквально крихти. Як видно зі звітів, податкове навантаження на кожне з більш як тисячі підприємств із річним доходом понад десять мільйонів гривень становить менше відсотка.

Сергій КОРОБКА.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Центр попереджає про можливе підтоплення озимини в Житомирській, Рівненській, Волинській, Хмельницькій та Львівській областях

Народний депутат Олег ЮХНОВСЬКИЙ: “Уряд та Верховна Рада мають виявити політичну волю та нарешті призупинити ганебну практику прийняття невмотивованих, економічно необгрунтованих рішень щодо ввезення в країну цукру-сирцю тростинного”

Потребує реальної допомоги держави

Заява парламентської фракції Соціалістичної партії України

Українське село вступило у весну з тривогами і надіями. З тривогами — бо попередній владний режим довів його, по суті, до банкрутства. З надіями — бо нинішня влада вживає дійових заходів, щоб наповнити аграрний сектор фінансами, матеріальними ресурсами. Однак подорожчання добрив, обмеженість кредитних ресурсів, зношеність техніки створюють труднощі, які доведеться долати надлюдськими зусиллями.

За цих умов Соціалістична партія України як одна зі складових нової правлячої коаліції вважає за потрібне запропонувати низку додаткових заходів, які мають забезпечити зростання виробництва зерна і технічних культур, виправити фінансову ситуацію на селі. Насамперед, крім вжитих урядом заходів для наповнення села кредитними ресурсами і відшкодування 10 відсотків позичок державою, вважаємо за необхідне, щоб Національний банк знизив кредитну заставу з 2,5 до 1,5 вартості заставленого майна.

Нагальною є потреба довготермінових кредитів з державною компенсацією хоча б у тих відсоткових межах, які передбачені нині. Фракція соціалістів вважає, що треба законодавчо врегулювати здійснення заставних операцій з зерном. Згідно зі статтею 47 Закону України “Про зерно та ринок зерна в Україні” нині закінчується термін зворотного викупу зерна його виробниками. Склалася низька цінова кон’юнктура на зерновому ринку, село не має достатніх обігових коштів, а весна потребує їх іще й для проведення польових робіт та придбання добрив, селянин може втратити кошти, які йому мало дати зерно врожаю 2004 року. Пропонуємо уже сьогодні законодавчо закріпити строк викупу зерна у державного агента виробниками — 1 квітня. Мінагрополітики треба провести перевірку використання державним агентом бюджетних коштів у здійсненні заставних операцій із зерном нового врожаю з гласним попереднім визначенням мінімальних цін у розрізі культур.

Держава заборгувала трейдерам мільярди гривень за неповернення ПДВ. Соцпартія пропонує Кабміну викуповувати зерно у товаровиробника і розрахуватись з трейдерами ним, а не грішми, щоб профінансувати весняну кампанію селянина.

Ситуація на селі потребує дійових заходів уряду для порятунку від банкрутства тисяч фермерів і сільгосппідприємств, які за низької ціни на зерно не можуть погасити кредитів і взяти нові. Фракція соціалістів вважає, що треба піти на перекредитування прострочених кредитів, щоб не поставити під удар селянина, який потерпає не через власне невміння чи безгосподарність, а через нерозумну фінансову політику, яка склалася в Україні. А перспективою розвитку села має стати система державної підтримки.

Вважаємо, що справа честі нової влади — зробити розвиток села пріоритетом державної політики. Соціалісти впевнені, що здійснення запропонованих заходів матиме підтримку і селян, і всього українського суспільства. Збережемо село — збережемо Україну!

Олександр МОРОЗ,
керівник фракції СПУ.

■ **ВРОЖАЙ-2005**

Весна дає шанс

Озимина на Полтавщині — а це 325 тисяч гектарів — займає цього року менше чверті загального клину. Отож одних лише ранніх зернових та зернобобових належить посіяти ще стільки ж, на 352 тис. га — кукурудзу на зерно, більш як на двостах тисячах гектарів — цукрові буряки і соняшник.

Головний клопіт у хлібороба — техніка і пальне. Наявний машинно-тракторний парк потребує значних витрат на ремонт. Ось і виходить: старого не відремонтуєш, бо дорого, а на нове і поготів грошей нема. І хоч за вікном уже березень, та в 25 відсотках господарств з ремонтом техніки, як то кажуть, ні за холодну воду...

Не краще й у фермерів, хоч ті зазвичай і використовують у полі все, що тільки може “крутитися”. Є проблеми з пальним. Як зазначив голова асоціації фермерів та землевласників області Михайло Климко, лише кожен двадцятий фермер має можливість одержувати пальне за пільговими цінами. Зазвичай воно розподіляється централізовано і, звісно ж, передусім більш-менш великим сільгоспвиробникам.

На весняно-польові роботи селянам Полтавщини потрібно 458 мільйонів гривень, а з урахуванням сплати податків, заробітної плати та погашення боргів минулих років — майже 800 мільйонів. Проблемою залишається кредиторська заборгованість — 205,4 мільйона гривень.

Погодні умови осені і зими дають можливість селянам сподіватися на добрий урожай озимих, а весна, яка, схоже, не квапиться вступати у свої права, дає шанс впоратися з підготовкою техніки та вирішенням інших проблем. А їх у хліборобів нині чимало...

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

НОТАТКИ НА ПОЛЯХ ДЕРЖАВНОГО АКТА,

або Як отримати наділ

■ **ЗЕМЕЛЬНА АРИФМЕТИКА**

Громадянину, котрий вирішив узаконити свою власність на землю, не обминути землевпорядних організацій. Саме вони, за обов’язком, мають виконати комплекс землевпорядних, геодезичних робіт з установлення меж земельної ділянки на місцевості і готують всі необхідні документи для отримання на неї Державного акта на право власності. Разом з директором львівського приватного підприємства “Земсервіс”, колишнім начальником Львівського облуправління земельних ресурсів Михайлом ЛАВЕЙКІНИМ спробуймо теоретично пройтися тернистим шляхом узаконення господарем належних йому соток.

— Навіть тепер,— каже співрозмовник, — після кількох років розподілу наділів, не кожен громадянин України знає, що за законом він може отримати шість Державних актів на право власності на землю — по кожному виду цільового використання у межах норм безоплатної приватизації. А саме:

* для фермерського господарства — в розмірі земельної частки (паю), визначеної для членів сільськогосподарських підприємств, розташованих на території місцевої ради, де знаходиться фермерське господарство;

* для ведення особистого селянського господарства — не більше двох гектарів;

* для ведення садівництва — у межах 0,12 гектара;

* для будівництва й обслуговування житлового будинку та господарських будівель (присадибна ділянка): у селах — не більш як 25 соток, у селищах — не більш як 15, у містах — не більш як 10 соток;

* для індивідуального дачного будівництва - не більше 10 соток;

Кожен громадянин України за законом може отримати шість державних актів на право власності на землю

* для будівництва індивідуальних гаражів — не більше сотки.

Крім того, розмір земельних ділянок, що передаються безоплатно у власність для ведення особистого селянського господарства, може бути збільшений за рахунок земельної частки (паю).

— Що насамперед необхідно зробити для реалізації свого права на безоплатне отримання наділу?

— Для цього за місцем знаходження земельної ділянки громадянин звертається із заявою до сільської, селищної, міської ради, якщо земельна ділянка знаходиться у межах населеного пункту, або до районної державної адміністрації, якщо ділянка перебуває за межами населеного пункту, про передачу безоплатно наділу у власність для відповідного цільового використання.

Якщо земельна ділянка вже знаходиться у користуванні даного громадянина, то до заяви додаються технічні матеріали та документи, що підтверджують розмір земельної ділянки (копія технічного паспорта бюро технічної інвентаризації, архівний витяг з рішення про закріплення або надання земельної ділянки тощо).

Місцевій владі належить впродовж місяця розглянути звернення. Після отримання позитивного рішення громадянин замовляє у проектній організації, що має відповідну ліцензію, проведення геодезичних робіт з установлення меж на місцевості та складання технічного звіту щодо отримання Державного акта на право власності на земельну ділянку. Технічний звіт погоджується з місцевою радою, землевпорядними органами та органами архітектури, проводиться його державна землевпорядна експертиза, виготовляється державний акт на землю та передається до Центру земельного кадастру для реєстрації.

Громадяни, які ще не мають у користуванні земельних ділянок, вказують у заяві бажані розміри, місце розташування земельної ділянки та мету її використання.

Відповідна місцева рада або райдержадміністрація у місячний термін розглядає таку заяву і в разі згоди на передачу земельної ділянки у власність дає дозвіл на розробку проекту її відведення.

На замовлення громадян проект відведення розробляється проектною організацією, котра має ліцензію на проведення цих робіт. Погоджують його з органами із земельних ресурсів, природоохоронним і санітарно-епідеміологічним органами, органами архітектури і охорони культурної спадщини та подають на розгляд місцевої ради або райдержадміністрації.

Райдержадміністрація або місцева рада розглядає проект у місячний строк і приймає рішення про передачу земельної ділянки у власність.

У разі відмови місцевої влади у передачі земельної ділянки у власність або залишення заяви без розгляду питання вирішують у судовому порядку.

У разі відмови місцевої влади передати земельну ділянку у власність або залишення заяви без розгляду питання вирішують у судовому порядку

— З вашого досвіду, які найчастіше трапляються на цьому шляху камені спотикання?

— Найбільше нарікань — на терміни отримання висновків, проходження експертизи технічної документації та отримання держакту на землю у державних органах виконавчої влади та у органах місцевого самоврядування.

— Під час оформлення державного акту на право власності на пай землевпорядні організації нерідко вимагають надання протоколу загальних зборів колишнього КСП. Наскільки така вимога обгрунтована?

— У цьому разі потрібний протокол зборів власників земельних часток. Збори визнають легітимними, якщо на них присутні дві третини власників паїв від загальної їх кількості. Протокол зборів підписують голова та секретар зборів і затверджує відповідна сільська, селищна, міська рада.

— Скільки часу займає процедура оформлення документів на землю, адже на практиці зазвичай строки розтягуються...

— З моєї практики, відповідні землевпорядні роботи проводяться протягом тижня. А от процес погодження технічної документації у владних структурах триває інколи від трьох до п’яти місяців. Це при тому, що роботи можна провести максимально за три днів. Процес там часто перетворюється на кабінетну метушню, що дуже шкодить справі.

— Чому так важко вирішуються земельні питання?

— Процес вимагає кваліфікованої режисури. Якщо в кожного актора є власна думка, то не вимальовується авторський задум. У нашому випадку народ — автор, держава — виконавець замовлення автора. В земельних відносинах законодавство повинно грати на випередження ситуації та відповідати сучасному стану. Нагадаю, вже кілька років діє новий Земельний кодекс, а ми послуговуємося підзаконними актами шестирічної давності. Хіба це нормальна ситуація?!

Розпитувала
Галина КВІТКА.

Чекає дива бурякова нива

■ КОМПЕТЕНТНО

Новий уряд задекларував у програмі діяльності як основне своє завдання "зробити Україну одним із аграрних лідерів світу й забезпечити утримання цієї позиції у майбутньому" через "надання пріоритетності розвитку аграрного сектору національної економіки", завдяки чому "утвердиться його конкурентоспроможність".

В аграріїв, природно, з одного боку, виникає бажання підтримати такі амбіційні програми. З другого боку, так часто і так багато раніше говорилося про пріоритетність підтримки розвитку аграрного сектору і так мало було ефективних дій, що постає запитання: а чи не черговий це PR-хід? Якими будуть справи?

У цьому контексті підняття буквально з колін бурякоцукрового комплексу України — це реальна можливість для уряду показати, що його слова не розходяться з ділом.

Історично так склалося, що зерно і цукор були однією з візитних карток України. Буквально 15 років тому в нас площі посівів цукрових буряків ледь не досягали 2 мільйонів гектарів. Працювали 192 цукрові заводи, які щодобово переробляли 510 тисяч тонн буряків. Практично Україна забезпечувала потреби в цукрі колишньої мегадержави, оскільки вивіз цієї продукції за межі України становив 60%.

Україна в ті часи мала стратегічний вплив на ринок цукру, бо в окремі роки її частка сягала 20% світового виробництва бурякового цукру.

За таких масштабів виробництва цукрова галузь виступала значним чинником для розвитку сільських територій, адже в ній працювало понад мільйон осіб. В окремих регіонах уся інфраструктура була прив'язана до цукрових заводів.

На жаль, у цей же період ми стали свідками не лише втрати позицій на світовому ринку цукру, а й буквально занепаду, руйнації цукрової галузі України.

У 2004 році ми виробили 1,8 мільйона тонн цукру проти 5,5 мільйона 13 років тому. У 2,4 разу скоротилися посівні площі, а урожайність знизилася на 30%. Із тих 192 цукроварень більш як третина вже не існує.

Хоч як це парадоксально звучить, але у 1999—2004 роках Україна не забезпечувала навіть власних потреб у цукрі. І тільки торік, з урахуванням перехідних залишків, ми вийшли на рівень задоволення власних потреб.

Така ситуація вимагає негайних дій, якщо ми хочемо посідати лідируючі позиції та мати ефективне виробництво. Однак, щоб діяти, і діяти ефективно, потрібно чітко визначити причини кризового стану галузі.

Загалом можна окреслити декілька груп чинників, що впливали і впливають на стан галузі: політичні, внутрішньоекономічні та зовнішні.

Ще на початку 90-х років прийнято Закон про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві України. Однак цей закон (а "діє" він ще й сьогодні), як і інші закони та програми, спрямовані на підтримку сільського господарства, залишився фікцією, бо не мав реального фінансового забезпечення.

Відсутність стратегічної мети розвитку країни загалом, а також, природно, агропромислового комплексу, політична нестабільність, часті зміни урядів, міністрів, пошук одноденної вигоди за одночасного нехтування стратегічними вигодами, бездумна (а подекуди й злочинна) приватизація не могли не залишити руйнівного сліду в бурякоцукровому комплексі.

Загальна економічна криза, зниження рівня життя, а отже, й рівня споживання населення також негативно вплинули на галузь.

Водночас інколи складалося враження, що держава просто самоусунулася від державного контролю та управління галуззю. Як результат — відсутність системного підходу до підтримки галузі, відсутність політики розвитку та інвестицій.

Не могли не позначитися на експортозорієнтованій галузі руйнація налагоджених зв'язків, втрата ринків збуту українського цукру. При цьому ми мало працювали над виходами на нові ринки. А з часом туди стало просто ні з чим виходити.

Занепад галузі такий глибокий, що нині є всі підстави казати про системну кризу бурякоцукрового комплексу.

Що сьогодні пропонується і що можна запропонувати?

У Верховній Раді України у вересні минулого року зареєстровано законопроект "Про введення мораторію на демонтаж або розукомплектування цукрових заводів". Мету цього законопроекту відображено вже в назві: призупинити знищення технічної бази цукрової галузі, зменшити соціальну напруженість у селищах, що утворилися навколо цукрових заводів, "зберегти експортний потенціал галузі для ефективної роботи в умовах ЄЕП".

На жаль, ситуація, що склалася, вимагає й таких жорстких дій, оскільки 34 цукрові заводи просто порізані на металобрухт. Думаю, після певного доопрацювання цей законопроект треба було б прийняти як закон.

Але це боротьба з наслідками кризи, а не з її причинами.

Чи можуть наші заводи, значна частина яких — столітньої давності, конкурувати на світових ринках із сучасними заводами Європи та Американського континенту, а не лише ЄЕП?

Чи прийняття цього закону усуне тіньові схеми продажу та перепродажу майна цукрових заводів? Чи захистить він вітчизняних виробників цукрових буряків і цукру?

Відповідь — очевидна: таким локальним документом не розв'язати зазначених проблем, хоча, повторюся, його треба підтримати.

Така ситуація вимагає нових системних підходів до відродження галузі, до завоювання лідерських позицій на ринку цукру.

Насамперед потрібні політична воля, перехід від декларацій до дій.

Якщо ми нині ведемо мову про євроінтеграцію, то повинні корелювати нашу політику в сільському господарстві і, звичайно, в бурякоцукровій галузі з політикою, з тенденціями в політиці Європейського союзу. Застосовувати (чи хоча б намагатися застосовувати) ті механізми регулювання та підтримки галузі, які діють там. Звісно ж, з урахуванням нашої ситуації та наших можливостей.

Формуючи політику стосовно цукробурякової галузі, треба виходити з потреб ринку та бути конкурентними на ринку цукру.

Галузі потрібні добре працююча система моніторингу ринків цукру та інформування про стан ринків виробників цукру. І тут є поле для діяльності центрального аграрного відомства, яке повинно перестати бути органом, що констатує факт, перестати бути статистом і перетворитися на активного гравця, котрий має і застосовує стимули для розвитку галузі, просуває вітчизняних виробників цукру на світових ринках.

До речі, щодо зовнішніх ринків. Уже давно йдеться про запровадження при наших дипломатичних структурах в інших країнах посади представника (можливо, й більшого штату) з питань сільського господарства. Мабуть, у країні з таким аграрним потенціалом це доречно зробити.

Нині мова повинна йти не про окремі адміністративні заходи, а про систему економічних стимулів, систему економічної підтримки галузі. Наша політика має бути така, щоб було вигідно інвестувати в галузь: ми не досягнемо лідируючих позицій на ринку цукру без модернізації галузі, зрештою, без побудови нових цукрових заводів із сучасними технологіями.

Сьогодні треба пам'ятати й про селянина, який вирощує буряки. Це також має залишатися прибутковим видом діяльності. Йдеться не лише про нові сорти буряків, а й про нову техніку, нові технології вирощування, транспортування та зберігання цукристих.

Не обійтися й без серйозних інвестицій у науку — і прикладну, і фундаментальну. Потрібно, нарешті, навчитися доносити результати праці науковців до товаровиробників. Уже минуло більш як півроку з часу прийняття Закону України "Про сільськогосподарську дорадчу діяльність", а Міністерство аграрної політики не спромоглося подати на розгляд уряду програму підтримки такого виду діяльності. Дива та й годі!

На жаль, з певних причин із зовнішніми інвесторами негусто, внутрішні — теж не надто поспішають. Фінансово-кредитна система здатна хіба що загнати галузь у глухий кут, де вона вже й так перебуває.

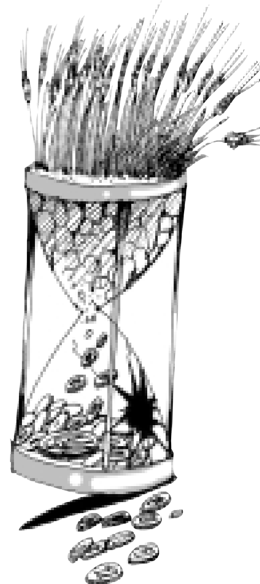
Довгострокові кредити, розумне оподаткування — це той підхід, який урятує "солодку" галузь. Загалом можна сказати, що нині потрібен комплексний підхід до розв'язання проблем галузі, потрібна комплексна програма відродження та розвитку цукробурякового виробництва. І активні дії з реалізації цієї програми!

Олександр ШЕВЧЕНКО,
народний депутат України.

■ РЕАЛІЇ

"Взули" хліборобів... на дві сотні мільйонів

Причому "оборудка" здійснена на регіональному рівні

Кілька останніх років недавні "хазяї" області змушували сумських аграріїв реалізовувати зерно, цукрові буряки, молоко, м'ясо та іншу власну сільгосппродукцію за демпінговими цінами тільки підпорядкованим їм структурам. На "неслухів", які намагалися зробити крок ліворуч чи праворуч і збути вироблену продукцію в сусідні регіони, чекала неминуча розправа. В результаті такого "тісного співробітництва" сільгоспвиробники Сумщини лише торік недорахувалися 240 мільйонів гривень.

Нинішня влада запевняє, що жодного диктату стосовно селян з її боку не буде. Проте останні не дуже переймаються цими запевненнями. Їм тепер не дає спокою інша проблема. Де знайти хоча б 100 мільйонів гривень на весняно-польові роботи?

Владислав ЖМУРКОВ.
Сумська область.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Рятівна пігулка для солодкої галузі

Верховна Рада постановила схвалити рекомендації парламентських слухань "Про законодавче забезпечення розвитку бурякоцукрового комплексу в Україні та заходи щодо його покращання".

У поясненні до документа згадується, що галузь до 1991 року давала майже 13 відсотків грошових надходжень до бюджету країни. У ті часи вироблялося понад п'ять мільйонів тонн білого піску, значна частина якого йшла на експорт. За останнє п'ятиліття цукрові буряки в країні займали щороку в середньому 740 тисяч гектарів — в структурі ріллі це лише чотири відсотки. Загалом посівні площі й виробництво цукру скоротилися більш як у 2,5 — 3 рази.

Спад виробництва зумовлений відсутністю державного контролю, зокрема тим, що не працюють існуючі нормативні акти. Приміром, не вирішено питання запровадження ліцензування оптової торгівлі цукром на внутрішньому ринку й пільгового кредитування підприємств галузі, не відпрацьовані механізми здійснення інтервенційних закупівель цукру та ефективні заходи з підтримання мінімальної ціни на цукор, буряки та насіння. Натомість діють "вигідні" законодавчі акти, які з року в рік протягують через парламент лобісти.

В Україну, починаючи з 2001 року, відповідно до законів, щорічно в середньому імпортувалося 260 тисяч тонн цукру-сирцю з тростини для переробки та реалізації виробленого з нього солодкого піску на внутрішньому ринку. Крім того, щорічно ввозилося понад 100 тисяч тонн білого цукру та цукрових сиропів у рамках угод про вільну торгівлю з країнами СНД. Усе це негативно впливало на цінову ситуацію на вітчизняному ринку. Органи виконавчої влади самоусунулися від управління стратегічною галуззю. За період з 1990 року по 2004-й демонтовано й ліквідовано більш як 30 цукроварень. Внаслідок зменшення площ під вирощування буряків та закриття цукрових заводів втратили роботу понад 400 тисяч чоловік, що спричинило високе соціальне напруження в бурякосіючих регіонах країни.

Щоб галузь справді стала пріоритетною, вирішено розглянути в першочерговому порядку законопроект про введення мораторію на демонтаж або розукомплектування цукрових заводів та інші проекти законів, подані урядом до Верховної Ради на виконання цих рекомендацій.

Кабінету Міністрів рекомендовано під час перегляду держбюджету-2005 та підготовки проекту головного фінансового документа країни на 2006 рік передбачити виділення коштів на здійснення інтервенційних закупівель цукру обсягом 180 тисяч тонн; формування резервного та страхового фондів насіння цукрових буряків; дотування вирощування цукрових буряків; фінансування "Програми виробництва технологічних комплексів машин і обладнання для агропромислового комплексу на 1998—2005 роки" і "Державної програми розвитку виробництва складної сільськогосподарської техніки на 2004—2006 роки"; закупівлю на пільгових умовах сільськогосподарської техніки вітчизняного виробництва для вирощування буряків, насіння буряків та технологічного обладнання цукрових заводів; завершення до кінця нинішнього року передачі об'єктів соціальної сфери, які перебувають на балансі цукрозаводів, на баланс місцевих громад; збільшення фінансування науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт у буряківництві та в цукровій промисловості, розробку та організацію виробництва комплексу машин вітчизняного виробництва для вирощування та переробки цукрових буряків і насіння; відновлення функціонування Українського науково-дослідного інституту цукрової промисловості та експериментальної бази Українського науково-дослідного інституту цукрової промисловості в Яготині; розробку державних стандартів і технічних регламентів, інтегрованих до вимог ЄС, у зв'язку із вступом нашої країни до СОТ. А також розробити та затвердити комплексну програму реструктуризації та розвитку бурякоцукрової галузі України до 2010 року з урахуванням вимог природоохоронного законодавства і розглянути питання щодо створення державного органу управління харчовою та переробною промисловістю країни тощо.

Г. К.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Бідність торкнулася і живих, і кам'яних воїнів

"Війна вважається закінченою, коли останній загиблий на цій війні солдат похований, а його ім'я занесено в історію..."

60 років тому неймовірними зусиллями та ціною великої крові ми подолали фашизм. Наше соціальне становище на відміну від переможених нами колишніх солдатів вермахта бажає бути кращим. Враховуючи стан здоров'я та вичерпані життєві можливості людини за віком, цей ювілей для багатьох ветеранів буде останнім у житті. Напередодні святкування 60-річчя Перемоги ми хочемо звернутися до Президента України, Прем'єр-міністра України, Голови Верховної Ради України, до народних депутатів та членів уряду з проханням не за себе особисто, а за ті справи, що потребують невідкладного вирішення. А саме: привести у належний стан пам'ятні споруди воїнів на братських могилах.

Перше українське село Півнівка Меловського району Луганської області було звільнено від фашистських загарбників 16 січня 1943 року. І потім, майже два роки, село за селом, місто за містом звільняли Україну. Гинули солдати, ідучи в бій, знаходячи свій останній притулок у братських могилах. На тих місцях бойові побратими встановлювали невеличкі дерев'яні обеліски з зіркою та прізвищами загиблих.

У 50-ті роки було проведено масові перепоховання з відомих і невідомих могил у братські могили та їх реєстрацію. На них встановили залізобетонні обеліски з викарбуваними прізвищами воїнів, які покояться в братській могилі.

Відтоді минуло майже 50 років. Щороку до свята Перемоги місця поховання приводили у належний стан. Але, незважаючи не це, багато споруд понівечено часом, а деінде і сучасними вандалами в пошуках кольорових металів. І стоять сьогодні обеліски-воїни як покалічені фронтовики: де без руки, де без ноги, де замість автомата тримають якусь дощечку. Це все нагадує людям про байдужість до того, що було більш як 60 років тому на цій землі. Бідність торкнулася і їх — кам'яних воїнів-велетнів, так само, як і живих ветеранів.

Усі міста і села Полтавщини готуються до святкування 60-річчя Перемоги. На території області у роки війни поховано понад 500 тисяч людей. Братських могил тут —807, де поховано 142 тисячі солдат і офіцерів; індивідуальних — 69, безіменних — 303. Могили 1941 року залишилися невідомими ("Книга пам'яті України", том 12, стр. 380).

Де взяти кошти на реставрацію і ремонт обелісків? Ставлять собі запитання сільські районні ради, ради ветеранів війни. Після розвалу Радянського Союзу всі ці споруди залишилися без господарів, на їх ремонт держава не планує і не виділяє кошти.

А поки що люди самі вишукують можливості збереження пам'яті загиблих. Так, Ганна Куроп'ятник, 1914 року народження, мешканка села Степівки Кременчуцького району Полтавської області, у 1941 році, ризикуючи власним життям і життям своїх дітей, поховала у себе на городі невідомого червоноармійця, який загинув у бою, захищаючи село. Після війни ця жінка побудувала на власні кошти пам'ятник і досі доглядає його.

А ветеранські організації дедалі частіше змушені звертатися до благодійників. Благодійність в усі часи і серед усіх народів була дуже шанованою і шляхетною справою. Так, на звернення ветеранських організацій до почесного громадянина Кременчука Матицина Володимира Митрофановича (особисто його родина втратила на тій війні 16 чоловік) на Полтавщині за його сприяння на благодійній основі з 2001 року побудовано 25 пам'ятників та пам'ятних знаків воїнам, які загинули у роки війни, реставровано п'ять пам'ятників, побудовано чотири пам'ятні знаки, а також меморіальний комплекс у Кременчуці на честь воїнів-афганців.

Кожну пам'ятну споруду та документи передано на довічне збереження ветеранським організаціям, сільським, селищним, районним або міським радам.

Важливим напрямом вшанування пам'яті загиблих є встановлення пам'ятних знаків односельцям в їх рідних селах. Ці символічні могили поряд з обелісками братських могил дають можливість нащадкам Прохоренків, Овчаренків, Степаненків покласти квіти пам'яті своїм предкам. За цей період було викарбувано заново або доповнено Книги пам'яті більш як 14 тисячами імен загиблих воїнів, які занесені на відшліфовані плити із природного каменю, що вмонтовані у сучасні стели.

Цей благодійний рух розпочався влітку 2001 року і триває нині. Він об'єднав ветеранські організації декількох районів та міст Полтавщини і виходить від самого серця.

Але, на жаль, далеко не всі, до кого звертаються ветерани, надають допомогу. Тож необхідно прийняти на державному рівні спеціальне рішення або закон України про вшанування пам'яті воїнів, які загинули у роки Другої світової війни. Треба провести інвентаризацію споруд братських могил та створити всеукраїнський реєстр пам'яток, виділити кошти до бюджетів місцевих рад для приведення та подальшого підтримання їх, а також поховань у належному стані.

Для облаштування обелісків слід залучити на договірній основі художні фонди, майстерні, спеціалістів та фахівців для реставрації та художньої доробки споруд.

Ветерани війни Полтавської області:
К. БАБЕНКО,
генерал-майор у відставці;
Ф. ХИМИЧ,
генерал-майор у відставці;
І. ГЕЛЕВЕРЯ,
полковник у відставці;
Д. МАДЯШ,
лейтенант у відставці;
В. ШАМРАЙ,
старший сержант;
М. БЕСКЛИНСЬКИЙ,
старшина.

АТЗТ “ХЛФЗ “Червоний Хімік”

повідомляє про проведення чергових загальних зборів акціонерів, які відбудуться 11 травня 2005 року об 11.00 годин за адресою: м. Харків, вул. Новожаново, 1.

Порядок денний:

1. Затвердження регламенту проведення зборів.
2. Звіт Правління про результати роботи за 2004 рік.
3. Звіт головного бухгалтера про результати фінансової діяльності товариства за 2004 рік.
4. Звіт Наглядової ради.
5. Звіт і висновки Ревізійної комісії за 2004 рік.
6. Затвердження річного звіту і балансу за 2004 рік.
7. Внесення змін до Статуту в частині збільшення Статутного фонду, шляхом збільшення номінальної вартості акцій.
8. Внесення доповнень до Статуту: добавити слідуючий вид діяльності “Придбання, зберігання і використання прекурсоров”.
9. Різне.

Пропонується до продажу майно підприємства-банкрута цілісний майновий комплекс КПСП ім. Леніна (Херсонська обл., Скадовського району, с. Михайлівка) у складі:

— Консервний цех
— Ток
— Тваринницький комплекс
— Майстерні
— Пекарня
— Маслоробня
— Складські приміщення
— С/х техніка та механізми

З пропозиціями звертатися протягом місяця з моменту публікації оголошення за адресою: 73000, м. Херсон, проїзд Військовий, 6, каб № 8, з 9.оо до 17.оо (крім вихідних), тел. 8(0552) 22-31-17

Ознайомлення з майном щоденно, крім суботи, неділі, з 12.оо до 16.оо за адресою: Херсонська область, Скадовський район, с. Михайлівка.

Господарським судом Донецької області (вул. Артема, 157, м. Донецьк, 83048), за заявою ДПІ у м. Краматорську 07.02.2005 р. порушена справа № 27/13Б про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю “Рекорд”, код ЄДРПОУ 31649217, юр. адреса: вул. Двірцева, 32-2, м. Краматорськ, Донецької обл., 84301, р/р № 26004375248001 в Краматорській філії КБ “ПриватБанк” МФО 335548.

Ухвалою господарського суду від 07.02.2005 р. введено мораторій на задоволення вимог кредиторів.

Розпорядником майна призначено Зайцева Дмитра Сергійовича (ліцензія АА № 783034, м. Донецьк, вул. Куйбишева, буд. 169-Б, кв. 37).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарським судом Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв Великої Вітчизняної війни, 3а) постановою від 15.02.2005 р. по справі № 20/22б про банкрутство Відкритого акціонерного товариства “Гравікс” (93400, м. Сєвєродонецьк Луганської обл., вул. Єгорова, 11, код ЄДРПОУ 21823148, р/р № 2600630130410 у філії “Відділення Промінвестбанку” в м. Сєвєродонецьк, МФО 804013) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Ліцоєва Дмитра Валерійовича (ліцензія серії АА № 520122 від 17.06.2003 р., що мешкає за адресою: 91000, м. Луганськ, вул. Серова, буд. 111).

Господарський суд Херсонської області (73000, м. Херсон, вул. Горького, 18) ухвалою по справі № 5/46-Б-05 від 01.03.2005 року порушив справу про банкрутство Відкритого акціонерного товариства “Бригантина” (75700, Херсонська область, м. Скадовськ, вул. Пасічника, буд. 152, Код ЄДРПОУ - 14310833).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Сиромятникову Уляну Вікторівну (ліцензія Серія АА № 719768 від 23.01.2004), 75700, Херсонська область, м. Скадовськ, вул. Радянська, буд. 32, кв. 9, тел. (8 237) 5-51-55.

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Загублене свідоцтво платника податку на додану вартість № 13682949 МПП фірми “Кентавр” вважати недійсним.

Господарський суд Кіровоградської області (вул. Луначарського, 29, м. Кіровоград):

постановою від 30.06.2004р. по справі № 14/164 визнав СФГ “Удай” с. Аджамка Кіровоградського району Кіровоградської обл..(ОКПО 06686547) банкрутом;

постановою від 15.02.2005р. по справі № 9/149 визнав СФГ “Терен” с. Протопопівка, Олександрійського р-ну Кіровоградської обл. (ОКПО 20636817) банкрутом;

постановою від 21.10.2004р. по справі № 14/43 визнав АФ ТОВ “Федірське” с. Федірки, Світловодського р-ну Кіровоградської обл. (ОКПО 30799057) банкрутом;

постановою від 27.10.2004р. по справі № 10/31 визнав АФ ТОВ “Вікторія” с. Глинські, Світловодського р-ну Кіровоградської обл. (ОКПО 30799000) банкрутом;

Господарський суд Миколаївської області (вул. Адміральська, 22, м. Миколаїв) постановою від 17.02.2005р. по справі № 4/382 визнав ТОВ “Інтерфірма” м. Миколаїв (ОКПО 13847293) банкрутом;

що до банкрутів відкрито ліквідаційну процедуру, ліквідатором призначено арбітражного керуючого Сухорукову Наталію Миколаївну, ліц. АА № 485219 від 07.05.03р., почт. адреса: вул. Тімірязєва, 62/2, кв.7, м. Кіровоград, 25006. тел./факс 8 0522 24-35-67.

Господарський суд Харківської обл. (Держпром, 8-й під., пл. Свободи, 5, м. Харків, 61022) постановою від 02.03.05 р. по справі № Б-24/102-04 визнав банкрутом Краснокутське районне комунальне підприємство “Водоканал” (ЄДРПОУ 22627308, Харківська обл., смт Краснокутськ) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Голощапова Є. М. (ліц. АБ № 116051 від 02.11.2004 р., 61045, м. Харків, вул. Шекспіра, 10, к. 5-А, тел. 773-01-30).

Постановою Господарського суду Харківської обл. (Держпром, 8-й під., пл. Свободи, 5, м. Харків, 61022) від 03.03.05 р. по справі № Б-19/04-05 товариство з обмеженою відповідальністю “Іст Оіл” (ЄДРПОУ 32745553, Харківська обл., Харківський р-н, с. Високий, вул. Ощепкова, 52) визнано банкрутом і розпочато ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Стахову І. В. (ліц. АА № 779138 від 13.07.2004 р.), м. Харків, пр. Леніна, 5, тел. (050) 343-07-67.

Господарський суд Харківської обл. (Держпром, 8-й під., пл. Свободи, 5, м. Харків, 61022) ухвалою від 21.02.05 р. порушив справу № Б-31/12-05 про банкрутство сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю “Маяк” (Харківська обл., Ізюмський р-н, с. Олександрівка, вул. Перемоги, 3, код ЄДРПОУ 31476098, р/р 26000301760573 у філії відділення “Промінвестбанку” в м. Ізюм, Харківської обл., МФО 351492).

Розпорядником майна призначено Мацокіна Володимира Володимировича, ліцензія серії АБ № 116297 від 03.02.2005 р.

Претензії кредиторів та пропозиції санаторів приймаються протягом тридцяти днів від публікації оголошення.

Постановою Господарського суду Донецької області від 22.02.2005 року у справі № 33/111Б ВАТ Макіївська бавовнопрядильна фабрика “Мактекс” (ЄДРПОУ 05482883; р/р 26001024246100 в ЗАТ “Донгорбанк” м. Донецька у відділенні № 1 м. Макіївки, МФО 334970; адреса: 86116, Донецька обл., м. Макіївка, сел. Об’єднане, вул. Щербакова) визнано банкрутом, відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатор — арбітражний керуючий Гнєдова О. В. (Ліц. АА № 249607 від 19.10.2001 року), 83050, м. Донецьк, пр. Ватутіна, 3/60.

Господарським судом Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) 17.01.2005 р. порушено справу № 5/4Б про банкрутство МПП “Астра” (87000, пгт. Володарське, вул. Річна, буд. 19, розрахунковий рахунок 26005211691980 в ф-л ДРУ Банка “Фінанси і кредит”, МФО 335816, ЄДРПОУ 19387591). Введено мораторій на задоволення вимог кредиторів.

Розпорядником майна призначений арбітражний керуючий Мироненко В’ячеслав Іванович (ліцензія № 520157 від 22.07.2003 р., 83042, м. Донецьк, вул. Торпедна, буд. 41).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

---

1. Замовник торгів: Державне підприємство “Національна енергетична компанія (НЕК) “Укренерго”.

1.1. Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ: 00100227
1.2. Поштова адреса: 01032, м. Київ, вул. Комінтерну, 25
1.3. Відповідальний за проведення торгів: Демидюк Борис Мартинович, тел. (044) 238-30-21, факс. (044) 238-32-64.

2. Оголошуються відкриті торги на визначення проектної організації на виконання проекту **“Заходи ПЛ 330 кВ Мелітополь-Сімферополь на ПС 330 кВ “Джанкой” з розширенням і реконструкцією відкритої розподільчої споруди 330 кВ ПС “Джанкой”** (Автономна Республіка Крим).

2.1. Строк виконання робіт: до 30 квітня 2005 року.
2.2. Основні кваліфікаційні вимоги до учасників:
— наявність відповідних ліцензій на виконання проектно-вишукувальних робіт,
— здійснення підприємницької діяльності відповідно до положень його статуту,
— наявність коштів, обладнання та працівників відповідної кваліфікації, які мають відповідні знання та досвід,
— досвід виконання аналогічних контрактів,
— відсутність заборгованості по сплаті податків і зборів (обов’язкових платежів), передбачених законодавством країни, на території якої здійснюється господарська діяльність,
— відсутність підстав для відмови в торгах, передбачених п. 1.8. постанови НКРЕ від 25.12.2002 № 1455 “Про затвердження Порядку придбання товарів, робіт і послуг ліцензіатами, ціни (тарифи) на відповідну діяльність яких встановлюються НКРЕ”.

3. Місце та спосіб отримання тендерної документації:

3.1. Місце отримання тендерної документації: 01032, м. Київ, вул. Комінтерну, 25.
3.2. Спосіб отримання тендерної документації: поштою на адресу учасника після отримання відповідного письмового запиту або нарочним (при пред’явленні відповідної довіреності) за вказаною вище адресою в приймальні № 3 в робочі дні тижня з 9 до 12 та з 14 до 17 години щоденно.

4. Додаткова інформація: надається за тел. (044) 238-30-35, факсом (044) 238-32-90, E-meil oks@nec. energy. gov. ua в робочі дні тижня з 9 до 12 та з 14 до 17 години щоденно.

Філія Державної госпрозрахункової установи Агентство з питань банкрутства в Рівненській області проводить аукціон з продажу майна підприємства-банкрута:

— **ВАТ “Костопільський склозавод”,** що знаходиться по вул. Гвардійській, 7, м. Костопіль, Рівненської обл., а саме:

№ лоту	Найменування об’єкта	Загальна площа, м. кв.	Початкова ціна, грн.	Сума гарантійного внеску, грн.
1	Цех № 3	7278	309 169,00	15 458,45
2	Корпус № 2	7553,4	320 868,00	16044,40
3	Корпус № 4	6557,9	278 580,00	13 929,00
4	Заводоуправління	4121,7	437 725,00	21 886,25

Вхідний квиток - 17 грн.

Кінцевий термін подачі заявок - 21 березня 2005 р.

Аукціон відбудеться 25 березня 2005 року об 11.00 за адресою: м. Рівне, вул. Словацького, 4/6, кім. 14. Телефон для довідок: (0362) 22-14-27.

Колишнім працівникам Сумського ЦНДІпромбудов звернутися за одержанням заробітної плати по тел. 22-63-89, м. Суми, вул. Герцена, 21/1 в зв’язку з провадженням справи № 7/75-04 Господарським судом Сумської області по банкрутству. Термін виплати 1 місяць після дня публікації.

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області та ліквідатор ВАТ “Шахтарське АТП 11415”

повідомляють про проведення конкурсу з продажу активів. На конкурс виставляються слідуючи активи ВАТ “Шахтарське АТП 11415”, які знаходяться за адресою: м. Шахтарськ, вул. Червоногвардійська, 1: 1. Необоротні активи (107 поз., за списком), початкова ціна продажу - 8046,83грн., у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 402,34 грн. 2. Товарно-матеріальні цінності (262 поз., за списком), початкова ціна продажу - 24057,04 грн., у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 1202,85 грн. 3. Прості векселя ЗАТ “Транспортпостсбут”(3 шт.), початкова ціна продажу - 27466,00 грн., без ПДВ, гарантійний внесок - 1372,30 грн. З фіксованими умовами та технічною характеристикою майна можна ознайомитись у організатора конкурсу. Гарантійний внесок у розмірі 5% від початкової ціни реалізуємого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників конкурсу - 17,00 грн. перераховуються на р/р. 260077397 в ДОД АППБ “Аваль” м. Донецька, МФО 335076, ОКПО 26252727, Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. Для участі у конкурсі необхідно надати письмову заяву та конкурсну пропозицію організатору конкурсу Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області, розташованому за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Строк надання заяв 25 календарних днів із дня публікації у газеті по 09 квітня 2005р. включно. Конкурс відбудеться після 30 календарних днів із дня публікації інформації 15 квітня 2005р., у Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області о 1500 год. за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Переможець конкурсу на підставі протоколу конкурсу укладає договір купівлі - продажу з ліквідатором ВАТ “Шахтарське АТП 11415”. Довідки за телефонами: 304-37-21, 304-77-83 та на сайті: bankruptcy. internet. dn. ua

---

Господарський суд Хмельницької області (29000, м. Хмельницький, Майдан Незалежності, 1) постановою від 08 лютого 2005 року по справі № 17/170-Б визнав банкрутом Сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю “Прислучанське” (с. Сахнівці, Старокостянтинівського району, Хмельницької області) та відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Білика Володимира Анатолійовича (ліцензія АА № 487801 від 18.04.2003 року), (31100, Хмельницька область, м. Старокостянтинів, вул. Попова, 15/63).

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, б. 1А) постановою по справі № Б24/35/05 від 03.03.2005 р. визнав банкротом Товариство з обмеженою відповідальністю “Елохім” (49034, м. Дніпропетровськ, вул. Білостоцького, б. 123а) код ЄДРПОУ 24423136, р/р 26005000899501 в ФБ “Фінанси та Кредит” ТОВ в Запорізькій області, МФО 313731) та відкрив щодо банкрута ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Забродіна Олексія Михайловича (69121, м. Запоріжжя, а/с 6335, моб. тел. 067-780-39-60), ліцензія серія АА № 630146.

Господарський суд АРК (95000, м. Сімферополь, вул. Карла Маркса, 18) постановою від 01 березня 2005 р. по справі № 2-5/2286-2005 визнав банкрутом КСП колгосп “Більшовик” (код ЄДРПОУ 03759429), юридична адреса: АРК Нижньогорський район, с. Мітрофановка, вул. Дружби, 1-а). Відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначена арбітражний керуючий Мєтєлєва Світлана Федорівна (ліцензія № 047900 від 17.10.2001 р., адреса: 95050, м. Сімферополь, вул. Вишнева, 60), тел./fax (0652) 22-02-66.

Об 11-00 годині, 4-го травня 2005 року, за адресою: 83028, м. Донецьк, вул. Бехтерєва, 17, відбудуться Загальні збори акціонерів закритого акціонерного товариства **“Завод високовольтних опор”** з наступним порядком денним:

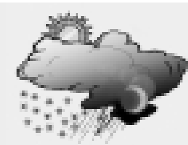
1. Звіт Генерального директор ЗАТ “ЗВО” про проведену роботу за звітний період.
2. Затвердження річних результатів діяльності товариства.
3. Внесення змін до Статуту ЗАТ “ЗВО”.

Постановою господарського суду Київської області (01033, м. Київ, вул. Жилянська, 58-б) від 11 січня 2005 року по справі № 122/11б-04 р. Сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю “Агрофірма “Нива” (Київська обл., с. м. т. Баришівська, вул. Пархоменка, 34, код за ЄДРПОУ 248813582, поточний рахунок 260002315 в ЗКФ ВАТ АБ “Укргазбанк”, МФО 300090 в м. Києві) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Гусака Ігоря Михайловича (ліцензія № 630109 від 23.12.2003 року), адреса: м. Київ, вул. Новоконстантинівська, 8.

Постановою Господарського суду Херсонської області № 6/268-Б від 05.03.05 р. визнано банкрутом Відкрите акціонерне товариство “Спеціалізоване АТП-2101” (м. Херсон, смт. Антонівка, вул. Кримська, 57, ЄДРПОУ 05396706) відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Пирожок Є. В. (ліцензія АА 419249 від 24.10.02 р.), 73000, м. Херсон, вул. Будьонного, 16, кв. 60.

17 березня в Україні, крім Криму і Одещини, — невеликий сніг та дощ, вдень у східних областях — помірні опади. На дорогах — ожеледиця. Температура у південній частині вночі — 0—5 градусів тепла, вдень — 7—12 тепла, у східних областях 2—7 градусів морозу, вдень — 0—5 тепла, на Вінниччині, Прикарпатті та Закарпатті — 6—11 тепла, на решті території вночі — від 1 градуса тепла до 4 морозу, вдень — 6—11 тепла

Ковток вина із «давньогрецької» чаші…

У сухих каталогах до виставок про художника Михайла Кордіяку зазвичай пишуть так: його творчість займає особливе місце у львівській професійній декоративній кераміці. Щоб я збагнула цю особливість, небагатослівний Михайло Кордіяка передусім дав потримати в руках черепок часів античності. Скільки ж йому років? Понад дві тисячі — щонайменше. Давні греки, розповідає майстер, володіли особливим секретом поливи. Навіть на маленьких черепках можна побачити, що донині ця полива не втратила м'який полиск, колір. Звичайно ж, сучасники, досліджуючи давнину, зробили хімічний аналіз того лаку, описали його формулами. І що? Цього було не досить, щоб розгадати секрет давніх майстрів…

Ще під час навчання у Львівському училищі прикладного мистецтва ім. І. Труша (нині коледж) його увагу привернули таємниці знаменитої чорнофігурної та червонофігурної кераміки, технології розпису лаком. І зародилася дерзновенна мрія — віднайти «золоту нитку» тяглості епох і культур. Упродовж десяти років обійшов Карпати у пошуках спеціальної глини, яка могла б стати основою поливи. Врешті знайшов її недалеко від Львова, в Миколаївському районі. Михайло Кордіяка опанував секрет античного лаку, в основі котрого — суміш глини із залізом. А тепер художник і сам тримає в секреті технологію виготовлення лаку. Передав його лише своєму синові Романові, для якого кераміка також стала справою життя.

У його глечиках, вазах, горнятах, свічниках, келихах оживає орнаментика трипільської культури, мотиви писанок, дихає Давня Греція. Його кераміка тепла — для ока і на дотик. Біля неї можна медитувати, з нею можна розмовляти про вічність, відчути неповторний смак молодого вина з керамічної чаші...

Михайло Кордіяка продемонстрував ще один свій експеримент. Поставив горщик з водою на відкритий вогонь газової плити, потім — під холодну воду. Він витримав, не луснув.

Навіть звичайна картопля, приготована в такому посуді, має зовсім інший смак.

Оксана ГАЛИЧ.

Львів.

Фото автора.

На знімку: художник Михайло Кордіяка в майстерні.

Перший сольний Ані Йосипенко

Дванадцятирічна кам'янчанка Аня Йосипенко, котра над усе любить цукерки, кота Нарциса та кіногероїню Мері Поппінс, завдяки оригінальному голосу стала володаркою дипломів пісенних фестивалів «Зірковий Сімеїз-2002», «Зірковий Крим-2003», «Україна — любий край», «Пісня над Бугом». А в Кам'янці-Подільському вже тричі місцевий конкурс «Талант» називав дівчинку переможницею в різних номінаціях. Нещодавно юна «зірка» запропонувала публіці і свій перший сольний концерт «Дорога додому».

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

Новосілля в ювілей

відзначає найстарший творчий колектив області — Миколаївський російський драматичний театр

Фото автора.

70-й театральний сезон артисти і шанувальники зустріли в оновленому будинку, побудованому 1881 року, останній раз його реставрували полонені німці в 1944-му. Директор театру Микола Кравченко, розповідаючи про нинішній ремонт, жартує: «Упору було самим здатися в полон будівельникам! Адже сучасні технології не завжди застосовні до старої будівлі. Важливо було зберегти звичний образ театру, його дух».

Робота тривала два роки. Артисти грали в обласному Палаці культури, гастролювали. Повернення в рідне приміщення затягувалося з причин фінансових, технічних і навіть політичних. Одного разу театр урочисто відкрили — восени, до приїзду екс-кандидата в Президенти. З'ясувалося — рано...

І ось капітально відремонтовані зал, фойє, адмікорпус, гримерки. У залі — нові крісла, виблискує розкішна люстра. Установлено сучасну сценічну апаратуру. Витрачено майже 14 мільйонів здебільшого бюджетних гривень. Але, вважають у театрі, виконано 2/3 від запланованого обсягу робіт. На цей рік з облбюджету виділено 1600 тисяч гривень.

70-й сезон почнеться з прем'єр. Перша — «Дуже проста історія», постановка нового художнього керівника Петра Бойка. Він поставив ще комедії Н. Птушкіної «Шлюбний контракт» і О. Мариніної «Ну, хлопці, ви попали». До закінчення сезону випустять «Вишневий сад», «Листи з фронту» (композицію до 60-річчя Перемоги) і «Все, що я знаю про наших чоловіків і жінок».

У планах і залучення молодих акторів. Формується студія. Домовилися про відкриття факультету акторської майстерності й режисури в Миколаївському відділенні Національного університету культури і мистецтв. Майстер-класи проводитимуть артисти Москви і Санкт-Петербурга.

Очікує на глядачів і нова цінова політика. Заможним городянам доведеться купувати квиток за 30 гривень. А студенти, пенсіонери, ветерани і малозабезпечені платитимуть 7—15 гривень. Збережеться система безплатного відвідування, контрамарок.

Олена ІВАШКО.

Миколаїв.

Хто в домі «господар»

■ **РЕЗОНАНС**

Шановна редакціє! Минулої суботи (12 березня ц. р.) ваша газета опублікувала Відкритого листа п. Олександри Кужель до Президента Ющенка. Оскільки лист відкритий, на нього може відповісти кожен? Отже, по суті справи. п. Кужель захищає столичний театр російської драми ім. Лесі Українки від віце-прем'єра Томенка. А гріх Томенка в тім, що він нібито десь сказав: Україну має репрезентувати український театр. Отже, Томенко — ксенофоб! Мабуть, якби Томенко сказав навпаки, то був би хорошим хлопцем?

Але далі цікавіше. Цитую: «Чи знає пан Томенко про те, що саме театр імені Лесі Українки відкрив глядачеві знаменитого Лесиного «Кам'яного господаря»?»

Тут напрошується запитання до тих, хто готував для п. Кужель текст листа. Чи знають вони, що, по-перше, не «Кам'яний...», а «Камінний господар»? А по-друге, відкрив світові цю п'єсу великий Микола Садовський ще за 15 років до появи Російської драми в Києві. Отже, це або незнання, або, що ймовірніше, пересмикування фактів. Скидається на те, що «мистецтвознавці», котрі готували для п. Кужель текст листа, свідомо скористалися саме таким аргументом. Мовляв, якби не російський театр, то ніхто й не знав би про цю вашу Лесю Українку з її п'єсами! Цей аргумент — з того самого ряду, що «Ми викупили з неволі вашого Тараса Шевченка!» — «А в кого ж ви його викупили» — «Та в себе самих і викупили!» Якщо це не ксенофобія, то це просто єзуїтство: українську культуру ставлять на місце молодшої сестри, а всіх незгідних обзивають ксенофобами й націоналістами.

Столична Російська драма — чудовий театр, його кияни люблять, і чи треба його «захищати» отаким дивним способом?

З повагою,
Каріна АГАБЕКЯН,
студентка.

Київ.

«Весна в Одесі»

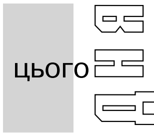
Так називається новий запах парфумів, створений парфумером із Франції Кристофом Лакореном. Незвичайний подарунок одеситкам гість із Франції презентував на головній вулиці міста — Дерібасівській під час відкриття реконструйованого Фонтана парфумів.

Фонтан парфумів роботи скульптора Олександра Токарєва відкрили в місті торік. У нинішньому через негоду фонтан зруйнувався. І ось тепер він знову радує одеситів та гостей міста. Фонтан незвичайний зусебіч. По-перше, замість води він дарує людям бризки парфумів. По-друге, запах парфумів під керівництвом французького парфумера створювали не професіонали, а аматори, одесити, котрі вирішили спробувати себе в мистецтві пахощів. Потретє, фонтан приводиться в дію після того, як кинеш у нього монетку.

А в день 8-го Березня будь-яка одеситка могла одержати парфуми безплатно. Кожній жінці презентували 5 мл. ароматної свіжості. 100 одеситок змогли скористатися щедрим подарунком Кристофа Лакорена.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеса.

ЦЬОГО ДНЯ

16 БЕРЕЗНЯ

■ *1846 р. Народився мистецтвознавець і археолог Адріан Прахов. Відкрив фрески 12 ст. у Кирилівській церкві в Києві.* ■ *1884 р. Народився письменник Олександр Бєляєв, один з основоположників радянської фантастики («Людина-амфібія», «Голова професора Доуеля»).* ■ *1903 р. Засновано Катеринославську губернську вчену архівну комісію.* ■ *1910 р. У Вінніпезі (Канада) вийшов перший номер газети «Український голос».* ■ *1930 р. Розпочався судовий процес над членами вигаданої Спілки визволення України.*

Редактор номера Іван ІЛЛЯШ.

Редколегія:
Леонід **БРОВЧЕНКО**,
Анатолій **ГОРЛОВ**,
Сергій **ДЕМСЬКИЙ**,
Віталій **ЖЕЖЕРА**,
Іван **ІЛЛЯШ**,
Світлана **ПИСАРЕНКО**,
Віталій **СУДДЯ**.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775. для підприємств і організацій — 60955.
Передплатна ціна: для фізичних осіб — 3,30 грн. та 2,00 грн. для підприємств і організацій — 6,00 грн на місяць.
Ціна в роздрібній мережі — договірна.
Загальний тираж 159037.
СПДФО Гайденко В. І. (Друкарня «Нормальные цены») 61068, м. Харків, вул. Тарасівська, 2а.
Зам. 74
ВАТ «Видавництво «Вільна Україна» 79026, м. Львів, вул. В. Великого, 2.
Зам. 138
ВАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13.
Зам. 978
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 454-84-92;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»
Internet: ***http://uamedia.visti.net/golos***